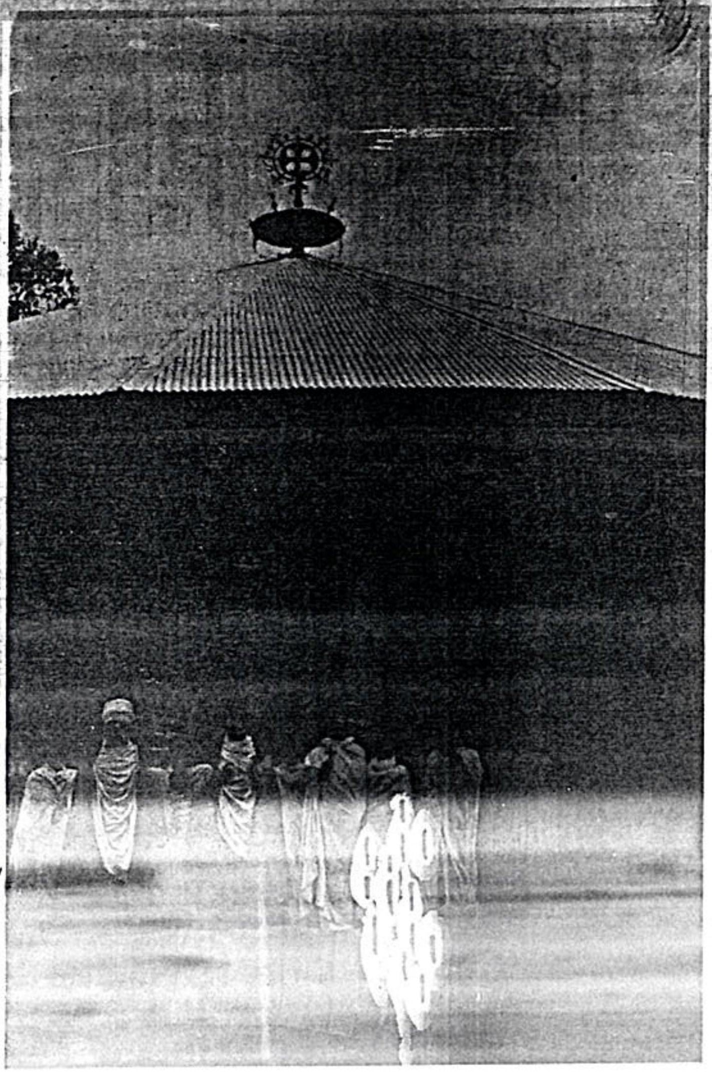

የደብረ ወርቅ ማርያም ቤተ ክርስቲያን

ዋጋ ፩ ብር

Tel. 510500 … Ibex Hotel telephone

ትንሣኤ

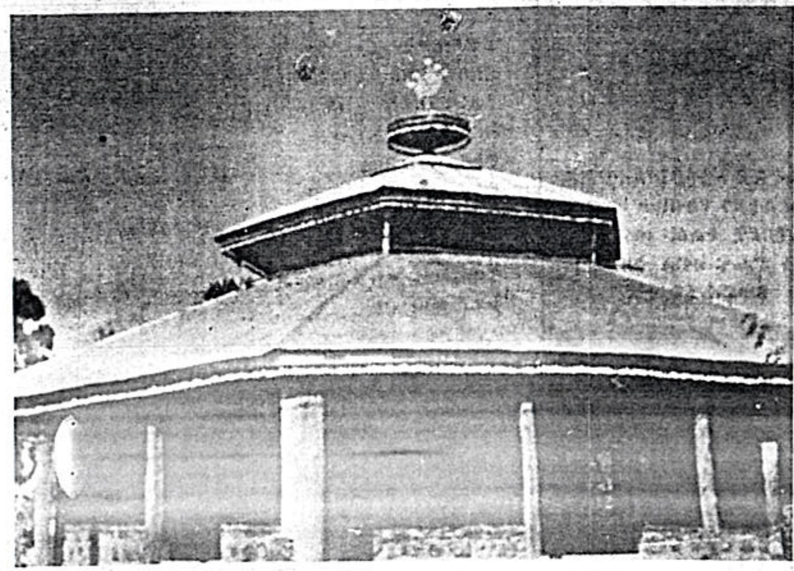

በጎጃም ሀ/ስብከት የወንባ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን

ቁጥር ፩፻፴፱

የኅዳርና የታኅሣሥ ወራት ፲፱፻፹፪ ዓ/ም

www.ethiopianorthodox.org

«ይህ መጽሔት የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ፡ ሥርዓትና ዜና ፡ ልማትና የግብረ ገብነት ትምህርት በተግባር ጭምር እንዲተረጐሙ ለሥራ እንነሣ የሚል ስለሆነ "ትንሣኤ" ተብሎ ተሰይሟል ።»

ዋና አዘጋጅ
ሊቀ ኅሩያን ልሣነ ወርቅ በዛብኅ
ም አዘጋጅ መ/ክንፈ
ርግብ ማርቆስ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ
ቤተክርስቲያን የስብከተ ወንጌልና
ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ
የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅቶ
በወር አንድ ጊዜ
እየታተመ የሚወጣ ።

የስልክ ቁጥር 110754
የመልእክት ሣ·ቁ· 3137
አዲስ አበባ ፡

ማውጫ

ዐአርእስት

ገጽ

ደብዳቤዎች .... ፩
ርእስ አንቀጽ (ያላቸውንሁሉ አንድነት አደረጉ) .... ፪
የወነባ ቅዱስ ሚካኤል ታሪክ በአጭሩ .... ፫
ክርስቲያናዊ ሕይወት .... ፬
የቅዱሳን ክብር .... ፭
የቤተ ክርስቲያን ታሪክ .... ፯
ስለሚመጣው መልካም እረኛ እነማን ተናገሩ .... ፲
ታቦተ ሙሴ .... ፲፪
ስብሐት ለእግዚአብሔር .... ፲፫
ቅዱስ ገብርኤል .... ፲፬
ዜና ዕረፍት (የመምሬ ሲራክ) .... ፲፭
የቋሁሩ መንግሥቱ ለማ የሕይወት ታሪክ በአጭሩ ...... ፲፯
ዜና ሊቃውንት .... ፳
የርብታና የሎሌው ጉዞ .... ፳፩
የማኅበረ ሥላሴ ገዳም .... ፳፫

ደብዳቤዎች

ለስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ
ተልዕኮ መምሪያ የትንሣኤ
መጽሔት አዘጋጅ
አዲስ አበባ ፡

ከሁሉ አስቀድሜ የሰላም ባለቤት አምላካችን ክርስቶስ ሥራችሁን እንዲያቃናላችሁ እየተመኘሁ የሚከተሉትን ጥያቄዎች አቀርባለሁ ።

፩ኛ/በኢትዮጵያ የክርስትና ሃይማኖት የተጀመረው መቼ ነው ያመጣውስ ማንነው? የመጣውስ ከየትኛው ክፍለ ዓለም ነው ?

፪ኛ/ የዕብራውያንን መልእክት የጻፈ ማን ነው? ዕብራውያን ማለተስ ምን ማለት ነው።?

፫ኛ/ ቤተ ክርስቲያናችን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ትባላለች ለመሆኑ ኦርቶዶክስ የሚለው ቃል ምን ማለት ነው ቋንቋውስ የማን ነው ።

፬ኛ/ በቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት በቃል ኪዳን የሚጋቡ ሰዎች ወንዱ አግብቶ ኑሮ በልዩ ልዩ ምክንያት ሚስቱን ቢፈታ ወይም ሚስቱ በሞት ብትለይ እንደ ገና ድንግል ቢያገባ የቃል ኪዳኑ ጉዳይ እንዴት ነው ቃል ኪዳን ያሥራሉን?

፭ኛ/ ቤተ ክርስቲያናችን ወጣቶችን በመሰብሰብ መንፈሳዊ ዕውቀትን እንዲያገኙ ከፍተኛ ጥረት ታደርጋለች ነገር ግን ሥርዓቱን ይዞ እንዲጓዝ ለምን በየመዋቅሩ ኮሚቴዎችን አቋቁማ በትክክል እንዲካሄድ አታደርግም?

እነዚህ ጥየቄዎች ስላልገቡኝ እንዲያብራሩልኝበትሕትናእጠይቃለሁ ።

ዲ· ገብረ ሚካኤል ዮሐንስ ከ·
ራቦሎ ደብረ አ የሱስ አሥመራ·

መልስ

ዲያቆን ገብረ ሚካኤል መንፈሳዊውን ሰላምታ ስላቀረብክልን እኛም ሐሳብህ ሁሉ እንዲቃናልህ እንመኝልሀለን ያቀረብካቸውንም ጥያቄዎች እንመልሳቸዋለን።

፩ኛ/ የክርስትናሃይማኖትየተሰበከው በ38 ዓ/ም ሲሆን ሰባኪውም የንግሥተ ህንደኬ ጃንደረባ ነው የመጣውስ ከየት ነው ስለምትለውም ጥያቄ ኢትዮጵያ ከእግዚአብሔር አምልኮት የተለየችበት ጊዜ እግዚአብሔርም ከኢትዮጵያ የተለየበት ወቅት ስለሌለ በኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ለኢትዮጵያውያን ወንጌል መስበኩን ነው ማወቅ ያለብህ እንጂ ሃይማኖታችን ከየትም ከየት የመጣ አይደለም ።

፪ኛ/ የዕብራውያንን መልእክ፡ የጻፈ ሐዋርያ ማን ነው? ዕብራውያን ማለትስ ምን ማለት ነው? ስለምትለውም ጸሐፊው ሐዋርያው ቅ/ጳውሎስ ነው ዕብራውያን ማለት አዳውያን ፈለግ ማለት ነው በሌላ በኩል ደግሞ አባታቸው ኤቦር ይባል ነበርና በአባታቸው በኤቦር ዕብራውያን ይባላሉ የዚህ ዓይነትም አጠራር የተለመደ ነው።

ለምሳሌ በይሁዳ አይሁድ ፤ በሌዊ ሌዋውያን ፤ በሳዶቅ ሰዱቃውያን እንደ ተባሉ እነዚህም በአባታቸው በኤቦር ዕብራውያን ተብለዋል ።

፫ኛ/ ኦርቶዶክስ ማለት ርትዕ ቀጥ ያለ ቀጥተኛ ማለት ነው፤ ቀሉ ጥምር ቃል ነው ይኸውም ኦርቶቅጽል ሲሆን ዶክስ ማለት ደግሞ ዳኮ ካለው ግሥ የወጣ ነው ፍቺውም ወይም ትርጉሙ ማሰብ መገመት መተርጐም ማመን ማለት ነው እነዚህ ሁለት ቃላት ተጣምረው ኦርቶዶክስ ይባላሉ ቋንቋውም የዕርዕ ቋንቋ ነው ።

በበለጠም ለመረዳት ከተፈለ፣ ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስ የሸዋ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ የጻፉት የቤተ ክርስቲያን ታሪክ የሚለውን በገጽ? ፳፰ ላይ መመልከት ነው ።

፬ኛ/ አንድ ሰው ሚስቱን ከፈታ ሁለተኛ ሚስት አግብቶ ቃል ኪዳን እንዲያስር ኦርቶዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ፈጽማ አትፈቅድም ሚስቱ ከሞተችበት ግን በሃይማኖት የምትመስለውን ሊያገባ ይችላል ። ሴት ባልዋ ቢሞትባት ከሕጉ ወጥታለችና ለሌላ ወንድ ብትሆን አመንዝራ አትባልም ፤ ወንድም ሚስቱ ብትሞትበት ከሕጉ አርነት ወጥቷልና ሌላይቱን ሴት ቢያገባ ዕዳ እንዳማይሆንበት ተጽፎ ይገኛል ሮሜ· ፯፡፩-፫ ።

፭ኛ/ ቤተ ክርስቲያናችን ከምትሠራቸውና በቅርብ ከምትከታተላቸው ሥራዎች አንዱ የነገ ፍሬዎችና የነገ የቤተ ክርስቲያን ተረካቢዎች ወጣቶች መሆኑን በማመን የወጣቶችን መምርያ በማቋቋምእያደራጀችትገኛለች በየሀገረ ስብከቱም በየመዋቅሩ የወጣቶች ኮሚቴ እንዳለውና አንዳንድ ጊዜ በአዲስ አበባ በመንበረ ፓትርያ

(ወደ ገጽ ፲፯ ዞሯል)

www.ethiopianorthodox.org

ርእሰ አንቀጽ

ያላቸውን ሁሉ አንድነት አደረጉ

“አንድነት ኃይል ነው” ይላሉ አባቶች ሲናገሩ የአንድነት ጠቃሚነቱ ለተለየ ነገር ለተወሰነ ፍጡር ሳይሆን ለማንኛውም ፍጡር ነው ፤

“አንድ እንጨት አይነድም አንድ ዳኛ አይፈርድም” ይባላል በእርግጥ አንድ ዕንጨት በእሳት ቢያቃጥሉት ብርሃን ሊሰጥ አይችልም ሁለት ሦስት እንጨቶች ከሆኑ ግን ጨለማን አርቀው ለሰው ብርሃንን ይሰጣሉ በሌላ በኩል ደግሞ ደንጊያና ሲሚንቶ ብረትና የመሳሰሉት በአንድነት ለቤት መሥሪያና ለአጥር ለቀጽር የሚሰጡት አገልግሎት እጅግ ከፍ ያለ ነው ።

እንዲሁም እንስሳት በአንድነት ሆነው ሊያጠቃቸው የመጣውን ጠላታቸውን የማሸነፍ ኃይል አላቸው በተነጣጠሉ ጊዜ ግን ለጥፋት የተጋለጡ ይሆናሉ ።

ወደሰው መለስ ብለን በምንመለከተበትም ጊዜ የሰው ልጆች ምድራዊ ኑሯቸውን በትክክል ለመምራትና በተድላና በደስታ ለመኖር የሚችሉት አንድነት ሲኖራቸው ነው ፤ በአንድነት መኖር ፤ አንድነት መሥራት በአንድነት መብላትና መጠጣት የተቀደሰ ተግባር ነው ፤ ደስታም ሆነ ኃዘን በተናጠል እጅግ በጣም ይከብዳል ። የክርስትና ትምህርት በመላው ዓለም ለመሠራጨት የቻለው ከጌታችን ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ በተሰጣቸው ትእዛዝ መሠረተ ሐዋርያት ሰብአ አርድእትና ቅዱሳት እንስት በአንድነት ተሰልፈው በመሥራታቸው ነው ።

ጠቢቡ ሰሎሞን በኅብረት የሚሠራ ሥራ ሁሉ ጠንካራ መሆኑን ሲያስረዳ ፈትልሥሉስ ኢይትበተክ በሦስት የተከረረ ፈትል አይበጠስም ብሏል ። የክርስትና እምነት የተመሠረተው አብሮ እየሠሩ አብሮ እየጸለዩ በፍቅርና በአንድነት እግዚአብሔርን እያመሰገኑ ለመኖር ነው ጌታችን ስለ ሰው ልጆች ኃጢአት ተሰቅሎ ሞቶ በሞቱ ሞትን ደምስሶ ከሙታን ተለይቶ ፤ ከተነሣ በኋላ ምትሐት እንዳልሆነ ለመጠየቅ እያስተማረ አንዳንድ ጊዜም አብሮ እየበላ በመሬት ላይ ፵ ቀን ቆይቶ ወደ ሰማይ በሚያርግበት ጊዜ ሳይለያዩ በአንድነት እስከ ፲ ቀን ድረስ እንዲሰነብቱ አዘዛቸው ደቀመዛሙርቱም ጌታ ያዘዛቸውን ትእዛዝ ተግባራዊ በማድረግ ሳይለያዩ በአንድነት እስከ ፲ ቀን ሰነበቱ በተነሣ በ፶ኛው በዓረገ በ፲ኛው ቀን መንፈስ ቅዱስን ላከላቸው ከዚያም ለአንድ ዓመት ያህል አብረው ከኖሩ በኋላ ለስብከተ ወንጌል የሚያስፈልጋቸውን ሁሉ ለማሟላት ችለዋል ። ከዚያም በኋላ ቢሆን ኃይለ መንፈስ ቅዱስን አግኝተናልና ተለያይተን እንሥራ አላሉም ትልበታቸውን ገንዘባቸውን ዕውቀታቸውን በማስተባበር ታጥቀው ተነሡ ለስብከተ ወንጌል ድጋፍና ጥንካሬ የሚገኘው በአማኞች መተባበር መሆኑን በመረዳት ማኅበርን አቋቋሙ ብዙዎች ገንዘባቸውን ለሐዋርያት እያስረከቡ ከማኅበሩ ተመዘገቡ የክርስቲያኖች አንድነት እየጠነከረ ፤ ስብከተ ወንጌል እየተስፋፋ ይሄድ ጀመር በክርስቶስ ስም አምነው የተጠመቁ ሁሉ እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሆነው ወንጌልን መማርና ማስተማር ዓላማቸው ሆነ ።

ያላቸውን ገንዘብ ሁሉ በአንድነት አድርገው ስለሚጠቀሙበት ከመካከላቸው በምግብ በልብስ እጦት የሚቸገር አንድም ሰው አልነበረም ይህንንም ወንጌላዊው ሉቃስ ሲገልጽ “አማኞች ሁሉ አንድ ልብና አንድ አሳብ ነበራቸው ማንም ሰው ይህ የእኔ ነው የሚለው ነገር አልነበረውም ። በመካከላቸውም ሁሉ ነገር የጋራ ነበር ፤ ሐዋርያትም የጌታን የኢየሱስን ትንሣኤ በታላቅ ኃይል ይመሰክሩ ነበር ፤ በሁሉም ላይ ታላቅ የእግዚአብሔር ጸጋ ነበረ ፤ መሬት ወይም ቤት ያላቸው ሁሉ እየሸጡ ገንዘቡን ያመጡ ስለነበር በመካከላቸው አንድም ችግረኛ አልነበረም ገንዘቡንም አምጥተው ለሐዋርያት ያስረክቡ ነበር ፤ ለእያንዳንዱም እንደ አስፈላጊነቱ ይታደል ነበር” ብሏል የሐ.ሥራ ፤ ፬.፴፪–፴፭

ያለ ኅብረት በተናጠል የሚሠራ ሥራ ሁሉ ኃይል ያንሠውና በውጥን ይቀራል ። ይህ እንዳይሆን በክርስቶስ ክርስቲያን በወልድ ውሉድ የተባሉ አማንያን ሁሉ በአንድ ዓላማ ትምህርተ ወንጌልን ለማስፋፋትና ለማጠናከር ታጥቀው መሰለፍ ይኖርባቸዋል ።

በአሁኑ ጊዜ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በመስፋፋት ላይ ተገኛለች አገልጋዮቿ በሰበካ ጉባኤ ሥር ሆነው ከምእመናን ከሚገኘው የገንዘብ አስተዋጽኦ መሳተፍ ከጀመሩ ውለው አድረዋል ። የፈረሱት አብያተ ክርስቲያናት የሚታደሱት ያልተሠሩት የሚሠሩት አብዛኛውን ጊዜ ከምእመናን በሚገኘው አስተዋጽኦ ነው ፤ በዘመነ ሐዋርያት እንደነበሩት አማንያን ምእመናን ኃይላቸውን ገንዘባቸውንና ዕውቀታቸውን አንድ አድርገው ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል በመነሣታቸው ለሁላችንም ደስታ ሊሰማን ይገባል ።

ክርስቶስ “የቄሣርን ለቄሣር ፤ የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር ስጡ” ብሎ ያስተማረው ትምህርት አሁን ትርጓሜውን እያገኘ ነው ፤ ከላይ እንደተጠቀሰው የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ያላቸውን ሁሉ አንድነት እያደረጉ ይጠቀሙ ስለነበር ከመካከላቸው በልብስ በምግብና በመሳሰሉትም የሚቸገር አልነበረም አሁን ግን የምግብም ሆነ የልብስ ችግር የሰው ልጆችን አጥብቆ በማጥቃት ላይ ይገኛል ለምን የተባለ እንደሆነ በሰዎችና በሰዎች መካከል ፍቅር ሰላም ኅብረት ባለመኖሩ ነው ።

ሰዎች ችግርን ከገጸ ምድር ለማስወገድ ከፈለጉ በቅድሚያ የሚያስፈልጋቸው አንድነት ፍቅር ሰላም ወዘተ ነው ። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ” እስመ ውስተ ቤተ አቡየ ብዙኅ ማኅደር በአባቴ ቤት ብዙ መኖሪያ ቤት አለ ብሎ እንደተናገረው ማንኛውም ምእመን ወደፈጣሪው የሚቀርብበት እርሱንም አገልግሎ መንግሥቱን የሚወርስበት ብዙ መንገድ አለው በዕውቀቱ በችሎታው ወምዕራፍ ቦቱ ፈጣሪውን ከማገልገል ወደኋላ ማለት የለበትም ስለዚህ ኃይላችን ዕውቀታችን ገንዘባችን ልባችን አንድ አድርገን እግዚአብሔር አምላካችን እናገልግለው ።

www.ethiopianorthodox.org

የወነባ ቀዱስ ሚካኤል ታሪክ በአጭሩ

ይህ ደብር የሚገኘው በጎጃም ሀ/ስብከት በባሕር ዳር አውራጃ ፤ ነው የተተከለው በ፲፪፻፷ ዓ/ም በዓፄ ይኩኖ አምላክ ዘመነ መንግሥት ነው የተካዩ ስም ካም ገብረ ክርስቶስ ይባላል መናኝ መነኮስ ነው ይባላል መነኩሴው ታቦተ ማርያምን ከኢየሩሳሌም ይዞ መጥቶ ከዚሁ ቦታ ሲጸልይ ሰን ብቶ ቤተ ክርስቲያን እንዲሠራ ካደረገ በኋላ ታቦቷን አስገብቶ ስሙንም ወይን አምባ ሚካኤል እንተ ይዕቲ ደብረ ብርሃን ብሎ ሠይሞ ሲያስቀድስ ሲያስወድስ ኑሮ አልፏል ።

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ አዲስ የተሠራውን ቤተ ክርስቲያን ባርከው ለሕዝቡ ቃለ ምዕዳን ሲያስተላልፉ

በ፲፰፻፶፱ ዓ/ም በዓፄ ሱስንዮስ ዘመነ መንግሥት ደጃዝማች ሴቦ ደመ ክርስቶስ የተባለው የራስ ዘክ ርስቶስ ልጅ ከጎንደር መጥቶ ከዚህ ቦታ ሲደርስ የቦታው ውበት ስላስደሰተው ቀደም ሲል ካም ገብረ ክርስቶስ የሠራውን ሥርዓት አስወግዶ ፤ እንደገና ታቦተ ሚካኤልን ከጎንደር ይዞ መጥቶ ዘሥላሴና አፈ ክርስቶስ የተባሉትን ሁለት ወንድሞቹ ፡ ሦስተኛ ሥኖ የተባለውን ሰው በመጨመር ታቦተ ሚካኤልን አስገብቶ ሰባት ቀሳውስትንና ሰባት ዲያቆናትን ግራ ቀኝ መዘምራንን ጨምሮ በመትከል ቤተ ክር ስቲያኑን ሲያስገለግል ኑሯል ከዚ ያም አግታ ኢየሱስ በተደበረ ጊዜ ይህም ደብር እንደ ተደበረ ከታ ሪክ እንረዳለን ።

በሥሑል ሚካኤል ጊዜ ከቤጌም ድር የተነሣው የሰደድ እሳት (ቋያ) ወደጎጃም ተሻግሮ ብዙ አብ ያተ ክርስቲያናትን ሲያቃጥል ይህም ደብር ተቃጥሏል ፤ ይሁን እንጂ ሕዝቡ በመተባበር መልሶ ሠርቶታል ።

እንዲሁም ለሁለተኛ ጊዜ በ፲፰፻፹ ዓ/ም በሰደድ እሳት ተቃ ጥሏል ይባላል በ፲፱፻፴ ዓ/ም ኢጣ ሊያ ፋሽስት ሀገራችን በወረራት ጊዜ ቤተ ክርስቲያኑን አቃጥሎ ታል ።

ሕዝቡ መቃረቢያ ሠርቶ ታቦተ ማርያምንና ታቦተ ሚካኤ ልን አስገብቶ በማስቀደስና በማስ ወደስ በመጸለይ ኑሯል ።

በ፲፱፻፷፰ ዓ/ም የእግዚአብ ሔር ፈቃዱ ሆኖ በበጎ መንፈስ ተቃኝቶ ሕዝቡ ቤተ ክርስቲያ ኑን ለመሥራት ተነሣሣ ፤ የጎጃም ሀ/ስብከት ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ ከሁሉ በበለጠ ለቤተ

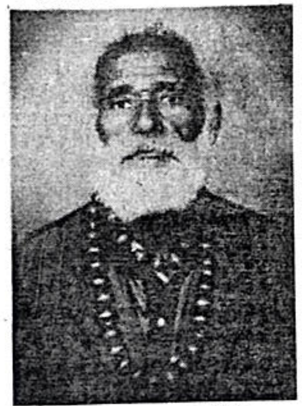

አቶ ገበየሁ ጀንበሬ እኚህ ናቸው

ክርስቲያኑ ሥራ ስላሰቡበት ለሚ መለከተው ሁሉ መንፈሳዊ መመ ሪያ በመስጠት የአሠሪ ኮሚቴ እንዲቋቋም ተደረገ ።

አሠሪ ኮሚቴውም ሥራውን በመቀጠል ሥራው ከፍጻሜ ደር ሷል ታቦቱ ከመቃኞ እስከ አዲሱ ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን እስከሚ ገባ ድረስ የፈጀው ጥሬ ገንዘብ ብር 86,665.15 ጠቅላላ ሲሆን ከዚህ ውስጥ ፤

የአካባቢው ሕዝብ ብር 15, 283 ከበጐ አድራጊዎች ደግሞ በአቶ ገበየሁ ጀምበሬ አሳሳቢነት ብር 71,432 ከ15ሣ ተገኝቷል ።

ብፁዕ አቡነ መቃርዮስ የጎጃም ሀ/ስ/ሊቀ ጳጳስ የሥራውን ሁኔታ ለማየት በየጊዜው ከቦታው እየተ ገኙ መመሪያ በመስጠት ጸሎተ ቡራኬ በማድረግ ለክርስቲያኖች ማጽናኛ በመስጠት ከፍ ያለ ብፁ ዓዊ አስተዋጽኦ አበርክተዋል ።

ታቦተ ሕጉ ወደ አዲሱ ሕንፃ በገባ ጊዜ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ከብፁ ዓን ሊቃነ ጳጳሳት ጋር በመገኘት ቡራኬና ጸሎተ ምዕዳን አድርገ ዋል ።

ከአጥቢያው ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ ጽ/ቤት

ክርስቲያናዊ ሕይወት

ከብፁዕ አቡነ አብርሃም

በዚህ ዓለም ሳለ ለሰው ልጅ ኑሮ ክርስቶስን ለመምሰል ክርስቶ ስን ለመከተል ክርስቲያናዊ ሕይ ወት ወሳኝ ነው ። ምክንያቱም በምድር ሳለ ሰውን ለሰላማዊ ክብር ያዘጋጀዋልና "እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር ከተነሣችሁ ክርስ ቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀ ምጦ ባለበት በላይ ያለውን አሰቡ እንጂ በምድር ያለውን አይደ ለም" ቆላ ፫፥ ፩—፫ "እንግዲህ ክርስቲያናዊ ሕይወት ለሰው ልጅ ኑሮ መሪ ፈታውራሪ ሲሆን አጃቢ ዎቹ ደግሞ ወይም በክርስቲያናዊ ሕይወት የሚታቀፉ መሰሎቹ ሌሎች አሉ ። እነርሱም ሐዋር ያው ጳውሎስ (የመንፈስ ፍሬ ብሎ በተራ ያስቀመጣቸው ናቸው ገላ ፭፥፳፪ ፍቅር — ደስታ — ሰላም ትዕግሥት — ቸርነት በጎ ነት እምነት የውሃት — ራስን መግዛት ናቸው።እነዚህ ሁሉ እያ ንዳንዳቸው ሰውን ለብፅዕና የሚ ያበቁ በጌታ ቃል የሚያስመሰግኑ መሆናቸውን በተራራ ስብከቱ ገል ጦልናል አስገንዝቦናል ማቴ ፭ ቁ ፫—፱ ሉቃ ፮ ፤ ፳—፳፩።

እነዚህን የያዘ በእነዚህ የታ ቿበ ክርስቲያናዊ ሕይወት ያለው ሰው በውነት ክርስቶስን የተከ ተለ ክርስቶስን የመሰለ ነው ለማ ለት እንችላለን ። ምክንያቱም እነዚህ የመንፈስ ፍሬዎች የእግዚ አብሔር ጠባዮች ናቸውና ።

ለምሳሌ እግዚአብሔር ፍቅር ነው የሐ ፬ ቁ ፰ ፍቅር በመሆኑ እኛን ወዶ ስለኛ መሥዋዕት ሆኖአ ልና እግዚአብሔር ሰላም ነው ሁለቱን አንድ ያደረገ ሰላማችን ነው ተብሎአልና" ኤፌ ፪ ቁ ፲፬ "ክርስቶስ ደስታ ነው በእኛ መደ ሰት ደስ ይለዋልና" እርሱ ነው ርን ንቆ በፊቱም ስላለው ደስታ በመስቀል ታግሦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦአል ብሎ አልና" ዕብ ፲፪ ቁ ፪ "እግዚአብሔር በባሕርዩ ታጋሽ ነው ትእግሥት የባህርዩ ነው እንደ ኃጢአታችን እንደ በደላችን ሳያጠፋን ታግሦን ይኖራ ልና" እንደ ኃጢአታችን አላደረ ገብንም እንደ በደላችንም አልከ ፈለንም ብሎ አል መዝ.፲ "ትእግ ሥት የባህርዩ መሆኑን በዚህ እንረዳለን ቸርነትም የባህርዩ ነው በቸርነቱ በለጋሥነቱ ለፍጥ ረቱ ምቾት ሲል ወራጅ ወንዞችን እድሜ ልክ ሲያፈስልን ዓለማች ንን በቀዝቃዛና በሞቃት ዓየር ተመልቶ ነፋሳትን ሲያነፍስልን መዓልትና ሌሊትን በጋና ክረም ትን ሲያፈራርቅልን ፀሐይና ጨረ ቃን ሲያመላልስልን ይኖራልና እነ ኚህ ለምቾታችን የተፈጠሩ ፍጥረ ቶች በሰው እጅ የሚታደሉ ቢሆን ኖሮ ስንት ችግር ይገጥመን ነበር ። እግዚአብሔር ይህ ችግር እንዳ ይደርስብን ሲል በቸርነቱ በለጋስ

www.ethiopianorthodox.org

ነቱ እስቦ ስለአደራጀልን እኛ ከመኝታ ሳንነሣ ፀሐይ በየቤታችን ደጅ ፈጥና ከተፍ ብላ ትገኛለች ። ቸርነት የባህርዩ መሆኑን በዚህ እንረዳለን ።

እግዚአብሔር በባህርዩ ርኅሩኅ ነው ርኅራኄ የባህርዩ ነው ርኅራኄም የወላጅ አባት ያህል ነው ይህንም በማስመልከት" አባት ለልጆቹ እንደሚራራ እግዚአብሔርም ለሚፈሩት ለሚያመልኩት ይራራላቸዋል ብሏል መዝ ፩፻፪ ቁ ፲፫ ።

እግዚአብሔር በባህርዩ የዋህ ቅን ገርም ነው እኛ ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና ሮሜ ፭ ቁ ፰ ቅን ጌታ ለሎሌው ተላልፎ ይሞታል ይባላልና ይህን በማስመልከት መዝ ፴ ቁ ፩ ተናግሮአል ።

የውሃትና ቅንነት የባህርዩ መሆኑን በዚህ እንረዳለን ። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እኔ የዋህ ነኝ ልቤም ትሑት ነውና ከእኔ ተማሩ ብሏል ማቴ ፲፩ ቁ ፲፱ ።

ከትሕትናውም ብዛት የተነሣ ለኛ ምሳሌ ይሆን ዘንድ (የደቀ መዛሙርቱን እግር ከማጠብ ደርሶአል ዮሐ. ፲፫ ቁ ፲፪—፲፯ ትሕትና የባህርዩ መሆኑን በዚህ እንረዳለን ።

እንግዲህ ከላይ በእርሱ የተገለጡት የመንፈስ ፍሬዎች የሌሉት ክርስቲያናዊ ሕይወት ግን ቅርንጫፍ የሌለው መለመላ ዛፍ ነው ቅርንጫፍ የሌለው ዛፍ ለሰውም ሆነ ለእንስሳ መጠለያ ስለማይሆን መቃ ሸንበቆ እንጂ ዛፍ አይደለም በአኳያውም የውሃት ገርነት ፍቅር ሰላም ትእግሥት የሌለው ክርስቲያንም የስም ክርስቲያን ብቻ እንጂ የግብር ክርስቲያን ስላልሆነ ክርስቶስን አልመሰለም ።

እነሆ አምስቱ ደናግል ሰነፎች የተባሉት በምንድነው ? ፋኖስና ክር የያዙ ሲሆን ዘይት ስለአልያዙ ነው በአንፃሩም ሃይማኖት ኦላቸው ግን ከመንፈስ ፍሬዎች ውስጥ ፍቅር ሰላም ምህረት ትእግሥት ስለሌላቸው ሰነፎች ተብለው በር ተዘጋባቸው ክርስቲያናዊ ሕይውትን አሟልተው ስላልያዙ በውጭ ቀሩ ። ማቴ ፳፭ ቁ ፲፫ እስኪ በብሉይ ኪዳን ቅንነት የውሃት ስለነበራቸው ስለወገናቸው መዳን በራሳቸው ሞትን የፈረዱ እነማን ናቸው ?

፩ ዳዊት ዜ.ና.መዋ.ቀዳ.፳፩ ቁ ፲፯—፲፯/፪ኛ/መሴ ዘፀ.፴፪ ቁ ፴፪

ስለዚህ እንደ ሰነፎቹ አላውቃችሁም እንዳንባል በክርስቲያናዊ ሕይወታችን የመንፈስ ፍሬዎችን አሟልተን ወደኔ ኑ የሚለውን ቃለ በረከትና የደስታ ጥሪውን ለመስማት ሁላችንን ያብቃን አሜን ።

የቅዱሳን ክብር ፡

ከሊቀ ሥልጣናት ሀብተ ማርያም ወርቅነህ

ቅዱሳንን ማክበር ቅድስናቸውንም መቀበል ለቤተ ክርስቲያን ጥንታዊ የሆነ ሥርዓት ነው ፤ እንዲያውም በብሉይ ኪዳንም በሐዲስ ኪዳንም ለተወሰኑ ሰዎች የቅድስናም የማማለድም ቃል ኪዳን እንደተሰጣቸው በግልጥ ተነግሮ እናገኛለን ፤ ለምሳሌ አብርሃም በእግዚአብሔር ዘንድ ምሥጢረኛ ሆኖ ምሥጢርም ሲካፈል ፤ የማማለድ ሥራም ሲሠራ እናገኛለን (ዘፍ.፲፰ ፤ ፲፯—፴፩ ፤ ም. ፲፰፡ ፳፪—፴፪) ። በሐዲስ ኪዳን ደግሞ "ጻድቁን በጻድቁ ስም የተቀበለ የጻድቁን ዋጋ ያገኛል" እያለ የጽድቅ ሥራ ሠርተው የጽድቅን ማዕረግ የሚያገኙ ጻድቃን እንደሚኖሩ የሚያማልዱ እንዳሉ ራሱ ክርስቶስ ተናግሯል (ማቴ. ፲.፬) ።

...ሪዱሁም በመቀጠል "ከነዚህ ከተናናሾቹም ለአንዱ ቀዝቃዛ ጽዋ ውሃ ብቻ የሚያጠጣ በደቀመዝሙር ስም ፤ እውነት እላችሁአለሁ ዋጋው እንዳይጠፋ" ሲል በጻድቅ ስም ዝክር ምጽዋት መስጠት ሌላም የምሕረት ሥራ መሥራት እንዳለበት በሰፊው ገልጦ አስረድቶ ተናግሮ እናገኘዋለን (ማቴ.፲.፵፪) ። እንዲያውም ቅዱሳን ሐዋርያት ከጌታ ጋር በወንበር ተቀምጠው ንዑና ሑሩ በማለት እንደሚፈርዱ ገልጦ ተናግሮ እናገኘዋለን (ማቴ.፲፱.፳፰) እንግዲህ ሐዋርያትን መስሎ ሐዋርያትንም ተከትሎ ወንጌላዊ ሥራን የሠራ ማንኛውም ክርስቲያን ሁሉ ቅዱስ ነው ፤ ቅድስናም አለው፡ ስለዚህም የማማለድ የመፍረድ ጸጋ ከእግዚአብሔር እንደሚሰጠው ይኸ ቃል ትክክል ማስረጃ ነው ። ይኸንና ይኸን የመሰለ አገላለጥ ማለት ቅዱሳን ክብር ጸጋ እንዳላቸው በሐዲስ ኪዳንም በብሉይ ኪዳንም በብዛት እንደሚገኝ እንዲህ የሚል አረጅ እናገኛለን ፤ "ስለዚህ እኛ እነዚህን የሚያህሉ ምስክሮች ሳሉን እንደ ደመና የከበቡን ሸክምን ሁሉ ከኛ አውጥተን እንጣል" ይኸም አገላለጥ እያንዳንዱ ምእመን የነርሱን አርአያ በመከተል ትሩፋትንም በመሥራት ቅድስናን እንደሚያገኝ የሚያስረዳ ነው ። (ዕብራ. ፲፪.፩) ። የቤተ ክርስቲያን አባቶች ቅዱሳን የሆኑ ክርስቶስ የመረጣቸው

ቃሉን ያስተላልፉ ዘንድ እርሱ መሣሪያ ያደረጋቸውን ቅድስናቸውን አባትነታቸውን ተመልክተን ቃላቸውን እንድንሰማ እርምጃቸውን እንድንከተል ሲያጠይቅ "አለቆቻችሁን አስቡ የእግዚአብሔርን ቃል የሚነግሯችሁን የአካሄዳቸውን ፍጻሜ አይታችሁ ሃይማኖታቸውን ተከተሉ" ሲል ጥብቅ የሆነ ማስጠንቀቂያንና መመሪያን ይሰጠናል (ዕብራ.፲፫.፯)።

በክርስቶስ አምነው በስሙ መስክረው የሞቱት ሰማዕታት በእግዚአብሔር ፊት ባለሟልነት እንዳላቸው ልመና ምልጃም እንደሚያቀርቡ ዮሐንስ በራእዩ ገልጦ ጽፎ እናገኘዋለን (ራእ. ፮.፱)።

እንዲህም ቅዱሳን ስለ ጻማ ገድላቸው የክብር ልብስ እንደሚጎናጸፉ የክብር ቦታና ማዕረግ እንደሚሰጣቸው አሁንም በድጋሚ ሐዋርያው ዮሐንስ ሰፋ አድርጎ ጽፎልን እናገኛለን (ራእ. ፯. ፲፬—፲፯)።

ቅዱሳን ሁሉ የተለያየ ሥቃይ ተቀብለው በሥጋ ቢሞቱ ፤ በመንፈስ ሕያዋን ናቸው ። ስለዚህ ሞቱ አይባልም በሕያውነት አሉ እንጂ እንግዲህ በሕይወትም እያሉ አርፈውም እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግናሉ ፤ ለእግዚአብሔር ምስክርነታቸውን ይሰጣሉ፡ ምልጃም ያደርጋሉ ። ይኸን ሁሉ በመመልከት ቤተ ክርስቲያናችን የቅዱሳንን ክብር ከፍ አድርጋ ታከብራለች ። የአማላጅነታቸውንም ቃል ኪዳን ትቀበላለች ። ምእመናኑም የቅዱሳኑን ክብር በማየት በየጊዜው ስማቸውን በመጥራት መታሰቢያቸውን በማድረግ ተማኅፀኖ ያደርጋሉ ።

ቅዱሳን የሚባሉ ዓይነታቸው

ቅዱሳን የሚባሉ በ፩ኛ ደረጃ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ለቤተ ክርስቲያን መቋቋም ፤ ለሕዝበ ክርስቲያኑ ጽኑዕ እምነት መኖር አስተዋጽኦ ያበረከቱ ናቸው ። እነዚህም ቅዱሳን ዓለም አቀፍ የሆኑ በወገን በሀገር የማይወሰኑ ምግባራቸውንና ትሩፋታቸውን ጻማ ገድላቸውን በመመልከት ብቻ የማትከፍለው አንዲቱ ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን ቀደም አድርጋ አምና የተቀበለቻቸው ናቸው ።

በመጀመሪያ እነርሱም ስለ አንዲቱ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የሠሩ የመሰከሩ ነበሩ ። እንዲሁም በእውነተኛነታቸው ፤ በቆራጥነታቸው ለራሳቸው ሕይወት ሳይሳሱ ስለ ክርስቶስና ስለ ቤተ ክርስቲያኑ የሞቱ ነበሩ ። ስለዚህ ለክርስቲያኑ ሕዝብ የሃይማኖተኛነት የቆራጥነት ምሳሌ ሆነዋል ።

በ፪ኛ ደረጃም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ጥንታዊትና ሐዋርያዊት እንደመሆኗ ህልውናዋ ከታወቀበት ጊዜ ጀምሮ የገዳም ሥርዓትን በማቋቋም ሕዝበ ክርስቲያኑን በማስተማር ሕይወታቸውን ያሳለፉ ብዙ አባቶችን አፍርታለች ፤ ስለዚህ እነዚህ ቅዱሳን አባቶች ገዳማዊ ሕይወትን እየኖሩ የቅድስና ሥራን እየሠሩ በመታየታቸው በቤተሰብነት የሚኖረው ሁሉ ወደ ቅድስና ሕይወት የሚያመራ ሆኗል ።

ከቅዱሳን ሐዋርያት ከሰማዕታትም ጀምሮ እስከ ፲፯ኛው ምዕት ዓመት የተነሡ ዓለም አቀፍም ፤ ብሔራዊያንም ቅዱሳን በቤተ ክርስቲያኖች ተመዝግበው በብዛት ይገኛሉ ። እነርሱም ስማቸው ስለሚጠራ ጻማ ገድላቸው ሁልጊዜ በቤተ ክርስቲያን ስለሚነበብ ኢትዮጵያዊ የሆነው ሁሉ ወደ ክርስቲያናዊ እምነት የሚስብ ፤ በዚያው እንዲጸና ለማድረግ የቅዱሳን ሕይወት ከፍተኛ አስተዋጽኦን አበርክቷል ።

ሁላችን እንደምናውቀው የቅዱሳን ተጋድሏቸው ዓይነቱም [illegible] የተለያየ ነው ። ማለት ፩ኛው በቀናው ሃይማኖትና ምግባር ጸንቶ ያስተማረ የሠራ ነው ። ፪ኛው/ ስለክርስቶስና ስለ ቤተ ክርስቲያኑ ሕይወቱን ለሞት የሰጠ ነው ። ፫ኛው/ በድርሰታቸው በተግሣጻቸው ለዓለም ብርሃንን የሰው ክርስቲያናዊ ዕውቀትን ለሁሉ ያዳረሱ አባቶች ናቸው። ፬ኛው/ ዓለምን ንቀው ፤ ንጽሕናን ጠብቀው ለመኖር በምድረ በዳ በገዳም እየኖሩ ጾምን፡ ጸሎትን አዘውትረው ፤ ራሳቸውን ቀጥተው ለትሩፋት አብነት ሆነው የኖሩ ናቸው።እነዚህ ሁሉ በአጠቃላይ በቤተ ክርስቲያናችን ቅዱሳን ናቸው ፤ ቅዱሳንም ይባላሉ ። እንግዲህ ከ፩—፬ የተዘረዘሩትን የሕይወት ጎዳና የተከተሉትን ሁሉ ቤተ ክርስቲያናችን ታከብራቸዋለች ፤ የቅድስና የብፅዕና ማዕረግ ትሰጣቸዋለች ። ክርስቲያኑ ሕዝብም ሥነ ምግባራቸውን በመመልከት እንደነርሱ ፍጹማን ለመሆን ባይችልም እንኳን እውነተኛውን ክርስቲያናዊ ሕይወት እንዲማር እውነተኛውንም ክርስቲያናዊ ተግባር እንዲሠራ የቅዱሳን ሕይውት ረድቶታል ።

ቤተ ክርስቲያን ለቅዱሳን የምትሰጠው ክብር ፡

www.ethiopianorthodox.org

የቤተ ክርስቲያን ታሪክ

ከመ—ሉሌ መልአኩ

> የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ለቅዱሳን ከፍ ያለ አክብሮት ትሰጣለች ፡ እንደመለያ ወይም እንደመታወቂያ የሚሆነውም የሚከተለው ነው ።
>
> ፩. በስማቸው ቤተ ክርስቲያን በመሰየም
>
> ፪. ጽላት በስማቸው በመቅረጽ
>
> ፫. የሚታሰቡበትን ዕለትና ዓመት በመወሰን
>
> ፬. የሚያሰጡትን ጸጋና በረከት በድርሳን ፡ በተአምር ፡ በገድል አማካይነት በመግለጥ ።
>
> ስለ ቅዱሳን በተወሰነው የመታሰቢያቸው ዕለት በቤተ ክርስቲያን የሕይወት ታሪካቸውን የሚገልጠው ገድላቸው ሲነበብ ፡ ታሪካቸው ሲነገር ይውላል ። ይኸንንም ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ተግባራዊ ታደርጋለች ። የቅዱሳንን የእምነታቸውንና የምግባራቸውን ስልት የሚገልጡትን ገድላቸውን ድርሳናቸውን ተአምራቸውን በየበዓላቸው ቀን በየቤተ ክርስቲያኑ እየሄዱ መስማት ተገቢ መሆኑን ቤተ ክርስቲያን ትናገራለች ። "ለቅዱሳኑም የተሰጠውን ጸጋና ክብር አይተው የእነርሱን አርአያነት ተከትለው እንዲሄዱ ያደርጋቸዋል" ስትል ቤተ ክርስቲያን ወስናለች (የቤተ ክርስቲያን ጸሎት ፲፱፻፵፯ ዓ/ም አ. አ. ገጽ ፪፲፩) ።

ረ/ <u>የመነኰሳት ሕይወት (የገዳማት ሥርዓት)</u> ።

ምንም እንኳ የምነና ኑሮ ከክርስቶስ ልደት በፊት በነበሩ በተለያዩ እምነት ተከታዮች የተጀመረ ቢሆንም ፡ በክርስትና ትምህርት መሠረትነት የሚካሄደው የብሕትውና (የምነና) ኑሮ የተጀመረው (የተመሠረተው) በግብጻዊው በአባ እንጦንስ ነው ። ይኸው ግብጽ ውስጥ በአባ እንጦንስ የተጀመረው የብሕትውና ኑሮ የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ለመላው የክርስቲያኑ ዓለም ያበረከተችው መንፈሳዊ ስጦታ ነው ። የብሕትውና ኑሮ እንደማንኛውም ንቅናቄ ሁሉ በግብጽ በረሐዎችና በግብጽም ውጭ ባሉ ሀገሮች እየተስፋፋ የሄደው ቀስ በቀስ ነው ።

የእስክንድርያው ፓትርያርክ ቅዱስ አትናቴዎስ በጻፈው "የአባ እንጦንስ የሕይወት ታሪክ" መሠረት መጀመሪያው የምንኩስና መሥራችና አባት ቅዱስ እንጦንስ (፪፻፶፩—፫፻፶፮) ነው ።

ምንም እንኳ የብሕትውናን ሥርዓት (ኑሮ) የመሠረተው አባ እንጦንስ ቢሆንም ፡ ትንሽ ቀደም ብሎ በአጼ ዳክዮስ ትእዛዝ በክርስቲያኖች ላይ በታወጀው ስደት ምክንያት ግብጻዊው መናኝ አባ ጳውሊና (ጳውሎስና) መሰሎቹ ዓለም በቃን በማለት በየጊዜው ወደ ግብጽ በረሐዎች እየተሰደዱ ከሰው ሳይገናኙ በተለያዩ ዋሻዎች ይኖሩ እንደነበር ይነገራል ።

የአባ እንጦንስ ዓላማ ከሰው ርቆ መንኩሶ በብሕትውና ለመኖር ቢሆንም ቅሉ ፡ ብዙ ታምራትን ስለሠራ አብዛኛው ሕዝብ እሱን አይቶ ለማድነቅና ከአደረበት በሽታ በሱ ጸሎት ለመፈወስ ፡ ጥቂቱ ደግሞ በእሱ አካባቢ በብሕትውና ለመኖር በመሻት ወደነበረበት ቦታ ተከትለው ስለሄዱ ከነአባ ጳውሊ የብቸኝነት ምነና ኑሮ የተለየና ለክርስቲያኑ ዓለም ከፍ ያለ አ፦ ፦ዋጽኦ ያደረገ ነው ። ሆኖም ከሰው ርቆ (ተገልሎ) ለብቻ ወደ አምላኩ እየጸለየ በምናኔ በመኖር የራሱንና የሰው ልጆችን ሁሉ ደኅንነት ለማግኘት የመሠረተውን የብሕትውና ኑሮ ራሱ በተግባር የገለጸው የአባ እንጦንስ ታሪክ ባጭሩ እንደሚከተለው ነው ።

<u>አባ እንጦንስ ግብጽ</u> ውስጥ በምትገኝ ቆማ በተባለች መንደር ውስጥ ደጋግ ከነበሩ ሀብታም ቤተሰቦች በ፪፻፶፩ ዓ/ም ተወለደ ። ከወላጆቹም ዕረፍት በኋላ ዕድሜው ፳ ዓመት ሲሆን በማቴዎስ ፲፱ ፡ ፳፩ የተጻፈውን በማጤን የነበረውን ሀብት ሽጦ ለድኾች ከመጸወተ በኋላ ዓለም በቃኝ ብሎ መነነ ። በግብጽ በረሐ በብሕትውና ተወስኖ ለሰማንያ አምስት ዓመታት በጾም ፡ በጸሎት አጋንንትን በመዋጋትና የተለያዩ ታምራትን በመፈጸም ፡ የእጅ ሥራዎችን በመሥራት ወዘተ አምላኩን እያገለገለ ኖረ ። የሕይወት ታሪኩን የጻፈለት የእስክንድርያው ፓትርያርክ ቅዱስ አትናቴዎስም አባ እንጦንስ ወደነበረበት ገዳም ሄዶ ለተወሰነ ጊዜ አብሮት በመቆየት ሥርዓተ ምንኩስናን ተምሯል ። ታላቁ ቆስጠንጢኖስም በጸሎቱ እንዲያስበው ለአባ እንጦንስ የልመና ደብዳቤ መላኩ ይናገራል ።

አባ እንጦንስ የምነና ኑሮውን ከጀመረበት ጊዜ አንስቶ እስከዐረፈበት ጊዜ ድረስ በነበረው ወቅት ከሚኖርበት ዋሻ ሁለት ጊዜ ወጥቶ ከምእመናን ጋር ለጥቂት ጊዜ እየቆየ ወደ በአቱ ተመልሷል ። ይኸውም መጀመሪያ የወጣው በአጼ መክስምያኖስ ትእዛዝ ስደትና ሥቃይ የደረሰባቸውን ክርስቲያኖች ለማጽናናት በ፫፻፲፩ ዓ/ም ሲሆን ፡ ሁለተኛ ጊዜ የወጣው ደግሞ አርዮሳውያን በአትናቴዎስ ላይ በተነሡበት ወቅት ለአትናቴዎስና ለኒቅያ ጉባኤ ውሳኔዎች ያለውን ጽኑ ድጋፍ ለመግለጽ በ፫፻፳፭ ዓ/ም ነበር ።

የቅዱስ እንጦንስን የብሕትውናና የብቃት ዝና ከሰሙት ክርስቲያኖች መካከል አንዳንዶቹ እሱ ወደሚኖርበት በረሐ ሄደው በአካባቢው በሚገኙ ዋሻዎች ውስጥ በየግላቸው የምነናን ኑሮ ይኖሩ ጀመር ። ምንም እንኳ ኑሮአቸው ለየግል ቢሆንም የአባ እንጦንስ ተከታይ የነበሩ ባሕታውያን ተራርቀው ከመኖር ይልቅ እሱ በሚኖርበት ዋሻ አካባቢ ሰብሰብ ብለው መኖራቸው በአውሬዎችና በዘራፊዎች ከሚደርሱባቸው አደጋዎች በመከላከል ለመዳን አስችሏቸዋል ። ከመካከላቸውም አቅመ ደካማ የሆኑትን ፡ የታመሙትን ወዘተ ለመርዳትና ለማስታመም ረድቷቸዋል ።

አባ እንጦንስ የመነኰሳቱ ልብስ ነጭ ፈረጅያና ቆብ ፡ መታጠቂያቸው ከቆዳ የተሠራ ሰቅ እንዲሆን ወስኖ ሲሠራበት ኖሯል ። አሁን ግን ግብጻውያን መነኰሳት የሚለብሱት ጥቁር ፈረጂና ቆብ ነው ። ይህም በ፲፱፻፸፱ ዓ/ም በሡልጣን አልሐኪም ትእዛዝና ተጽእኖ በግዳጅ የተጀመረ ነው ይባላል ።

እንዲሁም መነኰሳቱ ሳምንቱን በየግላቸው ሆነው ሲጸልዩ ፡ ሲጾሙ ፡ ሲሠሩ ወዘተ ከሰነበቱ በኋላ ከቅዳሜ እኩለሌሊት ጀምሮ እስከ እሑድ ምሽት ድረስ ቅዱስ እንጦንስ በሚኖርበት ዋሻ ዙሪያ ተሰብስበው ከእሱ ጋር የማኅበር ጸሎትና አምልኮ ይፈጽሙ ነበር ።

ይህ ዓይነቱ የብሕትውና ኑሮ ምንም እንኳ የአባ እንጦንስ ደቀ መዝሙር አባ ጳኲሚስ ዘግየት ብሎ እንደ መሠረተው ያለ የተሟላ የአንድነት (የማኅበራዊ) ኑሮ ባይሆንም ወደ አንድነቱ ኑሮ የተጠጋ ነበር ። ቀስ በቀስ የምነና ኑሮ ዛሬ የቅዱስ እንጦንስ ገዳም በሚገኝበት ቦታ አካባቢ እየተስፋፋ ሄደ ።

ሌላው የመነኰሳት የአንድነት ኑሮ የተመሠረተው የቅዱስ እንጦንስና የአባ ፓላሞን (ጰላሞን) ደቀ መዝሙር በነበረው በአባ ጳኲሚስ (፪፻፺፪—፫፻፵፰) ነበር ።

አባ ጳኲሚስ ግብጽ ውስጥ ከአረማውያን ወገን ከነበሩ ቤተሰቦች ተወልዶ ከአደገ በኋላ በአጼ ቆስጠንጢኖስ ዘመነ መንግሥት በወታደርነት ተመልምሎ አገልግሏል ። የውትድርና አገልግሎት ግዳጁን እንደፈጸመ በ፫፻፲፫ ዓ/ም ወደ ሲቪልነት ተመልሶ ሲኖር የክርስትናን ትምህርት ተቀብሎ ተጠመቀ ። ከዚያም የአባ እንጦንስ ደቀመዝሙር ወደነበረው ፓላሞን ወደተባለው መናኝ ዘንድ ሄዶ ስለብሕትውና ሲማር ከቆየ በኋላ በ፫፻፳፫ ዓ/ም በዐባይ ወንዝ አጠገብ ከሚገኘው ታቤኒስ ከተባለው ቦታ ገዳም መሠረተ ። በብሕትውና ለመኖር ወደ ገዳሙ ሄደው ለተሰበሰቡት መነኰሳት በማኅበር (በኅብረት) እንዲኖሩ የሚረዱና መነኰሳት ሊመሩባቸው የሚገቡ ሕጎችን አወጣላቸው ። አባ ጳኲሚስ በመሠረተው ማሕበራዊ በሆነው የምነና ኑሮ ለመሳተፍ ብዙ ሰዎች ስለሄዱ በሕይወት ሳለ ዘጠኝ የወንድና ሁለት የሴት ገዳማት መሥርቶ ባዘጋጃቸው የመነኰሳት ሕጎች መሠረት ይተዳደሩ ነበር ። በዚህ አኳኋን አባ ጳኲሚስ በ፫፻፵፰ ዓ/ም ከዚህ ዓለም በሞት ሲያርፍ ብዙ ገዳማት ተመሥርተው በውስጣቸውም ቁጥራቸው የበዛ መነኰሳት በብሕትውና ይኖሩባቸው ነበር ።

አባ ጳኲሚስ የመሠረተው ማኅበራዊ የብሕትውና ኑሮ መንገድ ከታቤኒስ ወደ ሌሎች ገዳማት ተዛምቶ በተግባር ላይ ውሏል ። እንዲሁም ያዘጋጀው ሥርዓተ መነኰሳት በታላቁ ባስልዮስ ፡ በቤኔዲክትና በካስያን ጽሑፎች ላይ ታላቅ ተጽእኖ አድርጓል የዚህም በአባ ጳኲሚስ የተዘጋጀው ሕግ ዋነኛ ቅጅ ሲጠፋ ወደ ላቲን የተተረጐመው እስከ ዛሬ ድረስ አለ ። በሕጉ ውስጥ ከተጠቀሱትም ዋና ዋናዎቹና ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው ።

በማኅበራዊ የብሕትውና ኑሮ የሚኖረው እያንዳንዱ መነኩሴ በየዕለቱ ቀንና ሌሊት ሊሠራቸው (ሊፈጽማቸው) የሚገቡ ተግባሮች ተዘርዝረዋል ። ይኸውም መነኰሳቱ ጥዋትና ማታ አብረው እንዲጸልዩ ፡ በአንድነት እንዲሠሩ ፡ ቅዱሳት መጻሕፍትን እንዲያጠኑ ፡ የቁም ጽሕፈትም እንዲጽፉ ፡ ገቢና ወጪቸው አንድ ላይ እንዲሆን ፡ በአንድነት እንዲመገቡ ፡ ልብሳቸው አንድ ዐይነት እንዲሆንና እነዚህ የመሳሰሉትን ማኅበራዊ ኑሮ ነክ ሕጎች አመጣላቸው ። በዚህ አኳኋን መነኰሳቱ የዕለት ምግባቸውን የሚያገኙት

www.ethiopianorthodox.org

እየሠሩ ነበር ። እነዚህን ሕጎች በመተላለፍ በማያከብሩ መነኮሳት ላይ የሚወስዱት ለዘብ (ቀለል) ያሉ የቅጣት ዓይነቶችም ተዘጋጅተዋል ።

እንዲሁም ማንኛውም እውነተኛ መነኩሴ ሊፈጽማቸው ከሚገቡ ተግባሮች ዋና ዋናዎቹ የድንግልና ኑሮ ፣ ንጽሕና እግዚአብሔርን በሙላ ልብ የማፍቀርና የማምለክ ፡ ደግነት ፡ ታዛዥነት ወዘተ ናቸው ።

ቀደም ሲል በአባ እንጦንስ ከተመሠረተው ከመጀመሪያው ከብቸኝነት የብሕትውና ኑሮ ይህ በአባ ጳኩሚስ የተዘጋጀው ማሕበራዊ የብሕትውና ኑሮ ያሳየው ታላቅ ለውጥ መነኰሳት ከዋናው ከአምልኮተ እግዚአብሔር ተግባራቸው በተጨማሪ የተለያዩ ሥራዎችን በትጋት እንዲሠሩና እንዲማሩ የሚያዝዘው ሕግ ነው ።

ማንኛውም ሰው በብሕትውና ለመኖር ወደ ገዳማቱ ሲሄድ እንደ ደረሰ በአባልነት አይቀበሉትም ነበር ። ከአንድ እስከ ሦስት ዓመታት ለሚሆን ጊዜ የሰውየው ጠባይ ከተመረመረና ፈቃደኛነቱ ከተረጋገጠ በኋላ የገዳሙ አባል የመሆን እድል (ፈቃድ) ያገኛል ።

በገዳሙ አበምኔት (አስተዳዳሪ) ከሚሰጠው የእለት ከእለት የእጅ ሥራ በተጨማሪ ማንበብና መጻፍ እንዲማር ይደረጋል ። ከዳዊት መዝሙሮች አንዳንድ ክፍሎችንና በሐዲስ ኪዳን ውስጥ ከሚገኙ መልእክታት ጥቂቶችን በቃሉ እንዲያጠና (እንዲሸመድድ) ይደረጋል ። በዚህ አኳኋን አባ ጳኩሚስ በመሠረተው የማኅበራዊ የብሕትውና ኑሮ ውስጥ መሃይምነት ፈጽሞ ጠፍቶ ነበር ።

እላይ እንደተመለከትነው ማንኛውም መናኝ መነኩሴ ዓለም በቃኝ ብሎ ሀገሩንና ዘመድ አዝማዱን ትቶ ከመጣለት ከመንፈሳዊው ተግባሩ በተጨማሪ የሰው እጅ እንዳያይ የሚረዳውን የእለት ጉርሱን ፡ የዓመት ልብሱን ለማግኘት (ለማፍራት) የሚያበቃውን ጥሪት ለማምረት ጠንክሮ መሥራትና አእምሮውንም በትምህርት ማነጽ የተቀደሰ ተግባሩና ግዴታው መሆኑ በአባ ጳኩሚስ የምንኩስና ሕግ ውስጥ ተብራርቶ ተገልጿል ። በዚሁ መሠረት መነኰሳቱ እየሸጡ ለኑሮአቸው መደገፊያ የሚሆኑ ቅርጫት ፡ ሰሌን ምንጣፍ ፡ ገመዶችንና ሌሎችንም የተለያዩ ዕቃዎችን ይሠሩ ነበር እንዲሁም እንደየሥጦታቸውና ችሎታቸው በግብርና ፡ በዳቦ ጋገራ ፡ በወጥ ሥራ ፡ በሽማ ሥራ ፡ በሰሌን (በዳውጃ) ሥራ ፡ በስፌት፡ በመፍጨት ፡ በግመል ነጅነት ፡ በአናጺነት ፡ በቤት ሥራ ፡ በብረት ቅጥቀጣ ፡ የተለያዩ መጻሕፍትን በቁም ጽሕፈት እየጻፈ በማራባት ወዘተ ላይ ተሠማርተው ይሠሩ ነበር ።

ይቀጥላል

ስለሚመጣው መልካም እረኛ እንማን ሰበኩ?

የተሰጠውን ተስፋ ለመፈጸም የመሢሁን መልካም እረኝነት ለመግለጽ የጠፋውን በግ ሊፈልግና ሊያድን እንደሚመጣ የሚሰብኩ መምህራን በዚያን ዘመን ይፈለጉ ነበር ። በዚሁ መሠረት በብሉይ ኪዳን ጊዜ በየዘመኑ ከላይ ስለተነገሩት ነገሮች ትንቢት ይናገሩ የነበሩት ነቢያት ናቸው ዘመኑም ስብከት ተብሎ ተሰይሞአል የሰበኩለትም ስለትንቢት ሁሉ እና ስለ አባቶች ተስፋ ፈጻሚ ስለሆነው ስለጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነበር ።

ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስም ስለ ስብከታቸውና ስለምስክርነታቸው አገልግሎት ሲናገር እንደሚከተለው አቅርቦታል ። "ለእናንተም ስለሚሰጠው ጸጋ ትንቢት የተናገሩት ነቢያት ስለዚህ መዳንን ተግተው እየፈለጉ መረመሩት በእነርሱም የነበረ የክርስቶስ መንፈስ አለ ስለ ክርስቶስ መከራ ከእርሱም በኋላ ስለሚመጣው ክብር አስቀድሞ እየመረመረ በምን ወይም እንዴት ባለ ዘመን እንዳመለከተ ይመረምሩ ነበር" ብሏል ። ፩ኛ ጴጥሮስ ም·፩·ቁ· ፲—፲፩ ።

ሐዋርያው እንዳለው ነቢያት ለሕዝብ መድኃኒትና ጠባቂ የሚሆነውን መልካም እረኛ ፈለጉ መረመሩ ይሁን እንጂ በዘመኑ የነበሩት እረኞች ለበጎቻቸው የማያዝኑና የማይራሩ ራስ ወዳድ ስለነበሩ የከፉዎችን እንደከፋታቸው የመልካሞቹን እንደመልካምነታቸውና እንደደግነታቸው በጠቅላላው እንደሥራቸው ትንቢት ተናግረውላቸዋል ።

ከነዚሁ ነቢያት መካከል ነቢዩ ሕዝቅኤል ስለ ክፉ እረኞች የሚከተለውን ትንቢት ተናግሮባቸዋል። "እራሣቸውን ለሚያሠማሩ ለእስራኤል እረኞች ወዮላቸው እረኞች በጎችን ያሠማሩ ዘንድ አይገባቸውምን? ጮማውን ትበላላችሁ ፣ ጠጉሩንም ትለብሳላችሁ የወፈሩትንም ታርዳላችሁ ፣ በጎቹን ግን አታሰማሩም ፣ የደከመውን አላፀናችሁትም ፣ የታመመውንም አላከማቻችሁትም ፣ የተሰበረውንም አልጠገናችሁትም ፣ የባዘነውንም አልመለሳችሁትም የጠፋውንም አልፈለጋችሁትም ፣ በኃይልና በጭቆናም ገዛችኋቸው እረኛም በማጣት ተበተኑ ለምድርም አራዊት ሁሉ መብል ሆኑ" ብሏል ትንቢተ ሕዝቅኤል ም· ፴፬·ቁ፪—፭ ።

ሕዝቅኤል እንደተናገረው እረኞች የተባሉት በዚያን ዘመን የነበሩት ስምንቱ ማኅበረ አይሁድ ሲሆኑ ከእነሱም መካከል ዋናዋናዎቹ ፈሪሳውያንና ፣ ረበናት ፣ ሰዱቃውያን ነበሩ በጎች የተባሉት ደግሞ የእግዚአብሔር ወገኖች ተብለው የሚጠሩት አማኞች ናቸው ። ካህናቱም መጽሐፍ እያነበቡ ሕግ እየጠቀሱ በጉባኤ ተሰብስበው እርስ በርሳቸው ሲከራከሩና የአንድምታ ትርጓሜ ሲያራቅቁ በተጨማሪም በአማኞች ላይ የግብር ሕግ ሲደነግጉ ከመዋል በቀር በየሠፈሩ በየመንደሩ በየገጠሩ እየዞሩ በምግባር በእምነት የደከመውን አያፅናኑም በኃጢአት ወድቆ የተሰበረውንም በንስሐ በትምህርት አክመው አይፈውሱትም ከእግዚአብሔር ፊት ሸሽቶ ከጽድቅ ርቆ የጠፋውን ፣ ኃጢአተኛ በትምህርት ፈልገው ወደ እግዚአብሔር እንዲቀርብ አያደርጉትም አስራቱን በኩራቱን ተቀብለው ይመገባሉ በትምህርት ግን ሕዝቡን አይጐበኙትም።

ሌላው ቀርቶ በሙሴ ወንበር ተቀምጠው የተናገሩትን ሌላው እንዲሠራ ከማድረግ በቀር እራሳቸው አይሰሩትም እነሱ በጣታቸው እንኳ ሊነኩት የማይወዱትን ከባድ ሸክም ተብትበው በሕዝቡ ትከሻ ላይ ይጭናሉ በየቤቱም እየዞሩ ሳይሰብኩ ፣ ሳያስተምሩ ፣ ጠበል በመርጨትና ጸሎትን በማስረዘም እያመካኙ ሀብታሞችንና ድሆችን ብቻ ሳይሆን ጠም አዳሪዋን መበለት ሳይቀር የጾም ቆሎ የበዓል ዶሮ እያሉ ገንዘብ ለመቀበል ይሽቀዳደሙ ነበር። ፍርድንና ምሀረትን ታማኝነትንም በሕግ ያለውንም ዋና ነገር ሁሉ ባለማክበራቸው ክፉ እረኞች መሆናቸውን ያሳያል ይህንንም ክርስቶስ እየተዘዋወረ በሚያስተምርበት ጊዜ በማቴዎስ ወንጌል በም·፳፫· እንደዘለፋቸው እናገኛለን ይህም ጭካኔያቸውን እራስ ወዳድነታቸውንና ምንደኛ መሆናቸውን ያመለክታል ።

ነቢዩ ዘካርያስም በዚያን ዘመን ስለነበሩት ሰነፍ እረኞች ብዙ ኃይለ ቃል ያለው ትንቢት ተንብዮባቸዋል ይኸውም " የምድር ሁሉ ጌታ እግዚአብሔር ኢየሩሳሌምን ለማደስና ለማንፃት ያለውን ቸርነት በሚገልፅበት ጊዜ ሰነፍ እረኞች በጐችን የሚጠብቁበትን በትር የሚሰብርባቸው መሆኑን ግልፅልፅ አድርጐ እንደነገራቸው እንረዳለን"።

ይህንንም በትንቢተ ዘካርያስ በም·፲፩·ቍ·፲—፲፯ የተነበየውን መመልከት ያሻል የትንቢቱም ኃይለ ቃል እንደሚከተለው ያቀርባል "ከሕዝቦች ሁሉ ጋር የገባሁትን ቃል ኪዳኔን አፈርስ ዘንድ ውበት የተባለችውን በትሬን ወስጄ ቆረጥኩ በዚያን ቀን ተሰበረች እኔን የተመለከቱ የመንጋው ችግረኞች የእግዚአብሔር ቃል እንደነበር አወቁ በይሁዳ እና በእስራኤል መካከል ያለውንም ወንድማማችነት እሰብር ዘንድ ማሰሪያ የተባለችውን ሁለተኛይቱን በትሬን ቆረጥኩ ዳግመኛም እግዚአብሔር የሰነፍን እረኛ እቃ ውሰድ አለኝ የወደቀውን የማይረዳ ፣ የተበተነውንም የማይሰበስብ ፣ የቆሰለውንም የማያድን፣ የዳነውንም የማያቀና ፣ የሰባውን ግን የሚበላ ፣ ቅልጥሙንም የሚመኝ እነሆ በዚህ አለ ሰነፍና ያላዋቂ የሆነ እረኛ አስነሳለሁ መንጋውን ለሚተው እረኛ ወዮለት ሰነፍ በክንዱና በቀኝ አይኑ ላይ ይሆናል ። ክንዱም አጥብቃ ትደርቃለች ቀኝ አይኑም ፈፅማ ትጨልማለች"የሚል ነው።

ይህንንም የትርጓሜ ሊቃውንት ሲያመሰጥሩ ችግረኞች ንዑሳን ካህናት ሲሆኑ መንጐች ደግሞ አማኞች ናቸው እቃ የተባለው የዘላኖች ገንዘብ ነው ። ዘላኖችም የተባሉት እህል ውሃ ይገኝበታል ወደ ተባለው ቦታ የትም የሚዞሩ እና የማያስተምሩ ሰነፎች መምህራን ናቸው ስራ የማይሰራበት ስልጣንና እድገት የማይታይበት ሹመት ተብሎ ሊተረጐም አይችልም ። ሰነፍ እረኛም የተባለው ላይሰራበት ላያስተምርበት በቀኝ እጁ የብሉይ ኪዳንን መጽሐፍ በግራ እጁ መቋሚያ የሚይዘውን ነው ቀኝ እጁም ይሰራል ያለው ክፉ ነገር ካልሆነ በቀር መልካም ነገር መስራት ደስ አይለውም ማለት ነው ። በቀኝ አይኑም የሚያየው ሁሉን በትክክል ሳይሆን ወገን ዘመድ እየለየ ሌላውን በክፋ እየተመለከተ ያዳላል ማለት ሲሆን አይኑ ይጨልማል ያለው ደግሞ መልካም ነገር ማየትን ይጠላል ማለት ነው ። ይህም የተነገረው ትንቢት በእስራኤል መምህራን ላይ ተፈፅሞአል ።

ዛሬም እኛ በምግባር በሃይማኖት የደከሙትን ወደ መልካሙ

www.ethiopianorthodox.org

እረኛ ወደ ክርስቶስ እንዲመጡ በትምህርት ልንጠራቸው ይገባል በኃጢአት ተሰናክለው የወደቁትንም በትምህርት ፣ በንስሐ መልሰን ወደ መልካሙ እረኛ እንዲመጡና ቤተሰብ እንዲሆኑ ፈልጎ ማቅረብ አለማችን ነው ባዝነው የጠፉትንም በትምህርት ፈልገን አስተምረን በፍቅር ፣ በሰላም ወደ ክርስቶስ እንዲመለሱ ማድረግ የዘወትር ተግባራችን ሊሆን ያሻል።

አለቃ ነቢየ ልዑል ዮሐንስ

ታቦተ ሙሴ

በዘመነ ብሉይ ከነበሩት የእግዚአብሔር ባለሙአሎች አንዱ ሊቀ ነቢያት ሙሴ ነበር ነቢዩ ሙሴ በምድረ ግብፅ በፅኑ ሥቃይና በከባድ ችግር ይማቅቁ የነበሩትን ሕዝበ እስራኤልን ከግብፃውያን የባርነት ቀንበር በኃይለ እግዚአብሔር ነፃ ያወጣ ፣ የእስራኤል ሕዝብ መሪና ታላቅ ነቢይ ነበር ።

ነቢዩ እሥራኤልን ከግብፃውያን የጭቆናና የግፍ አገዛዝ ነፃ ከአወጣ በኋላ ከእግዚአብሔር ጋር ፊት ለፊት በመተያየት ይነጋገር ነበር ከእግዚአብሔር ጋርም እየተገናኘ ለሕዝበ እሥራኤል መመሪያ የሚሆኑ ሥርዓቶችንና ሕጎችን ተቀብሎአል ። ከተቀበላቸውም ሕጎችና ሥርዓቶች መካከል ሲና በተባለው ተራራ ላይ አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከጾመ በኋላ ከእግዚአብሔር እጅ የተቀበላት አሥሩ ትእዛዛት የተጻፉባት ጽላት ትገኛለች (ዘጸ·፴፩·፲፰) ።

እሥራኤላውያን ከእግዚአብሔር የሚገናኙ አምልኮታቸውን የሚፈጽሙ በዚህች ታቦት አማካኝነት ነበር ከሙሴ በኋላ እስከ ኤሊ ዘመን ድረስ ታቦተ ሙሴ በደብተራ አሪት ትኖር ነበር ። ካህኑ ኤሊ ክህነትን ከምስፍና ጋር አጣምሮ በመያዝ በሚያገለግልበት ዘመን ለኤሊ አፍኒንና ፊንሐስ የተባሉ ሁለት ልጆች ነበሩት እነዚህም የኤሊ ልጆች አባታቸው መንፈሳዊውን አገልግሎት ሲአከናውን ከኖረ በኋላ ከዘመን ብዛት አርጅና ሲሰማው የክህነቱን ሥራ የሚሠሩ እነርሱ ነበሩ ።

ሆኖም የኤሊ ልጆች እንደ አባታቸው በደብተራ አሪት ቅን የሆነ መንፈሳዊ አገልግሎት ለእግዚአብሔር አምላክ እያቀረቡም ነበር በተለይም ነቢዩ ሳሙኤል ስለዚሁ በምዕ· ፪·ቁ·፲፩—፴፮ ባለው ውስጥ እንደ መዘገበው የኤሊ ልጆች ካህናት ሁነው ሳለ ለእግዚአብሔር ሕግ የማይገዙና አመፀኞች እንደ ነበሩ ሲገልፅ ።

"ሰዎችም የእግዚአብሔርን ቁርባን ይንቁ ነበርና የጐበዛዝቱ ኃጢአት እጅግ ታላቅ ነበረች" ብሏል ፩ኛ·ሳሙ·፪·፲፯ በዚህም ምክንያት የእግዚአብሔር ነቢይ ወደ ኤሊ ተልዕኮ በኤሊ ቤት በአለው ኃጢአት ምክንያት እግዚአብሔር የተቆጣ መሆኑን ነግሮ ስለ ኃጢአትም ብዛት የእግዚአብሔር ቁጣ በእርሱና በቤቱ ላይ እንደሚሆን ገለጸለት ፩ኛ ሳሙ·፪·፳፯—፴፩ ።

በዚያን ዘመን እሥራኤላውያንና ፍልስጥኤማውያን ከፍተኛ ጦርነት ያደርጉ ነበርና በጦርነት ላይ ሳሉ እሥራኤል ተሸንፉ ፍልሥጥኤማውያንም በእሥራኤል ላይ በረቱ በዚህም ችግር ምክንያት በታቦተ ሙሴ አድሮ እግዚአብሔር እንዲረዳቸው ካህናቱ የኤሊ ልጆች ታቦተ ሙሴን ይዘው በጦር ሜዳ እንዲገኙ ተደረገ ።

ጦርነቱም ተፋፋመ ከእሥራኤላውያንም ብዙዎች በጦርነቱ ተመተው ወደቁ ሁለቱም የኤሊ ልጆች አፊኒንና ፊንሐስ በጦርነቱ ውስጥ ተገደሉ ታቦተ ጽዮንም በፍልስጥኤማውያን ተማርካ ተወሰደች እግዚአብሔርም አምላክ በራዕይ ለነቢዩ ሳሙኤል ኤሊ ልጆቹ የእርግማንን ነገር ሲአደርጉ አውቆ አልከለከላቸውም "፩ኛ·ሳሙ·፫·፲፪—፲፮ ሲል የተናገረውን በኤሊና በቤቱ ፈጸመው ።

የእግዚአብሔር ታቦት ወደ ፍልሥጥኤም ተማርካ ከሄደች በኋላ ከጣዖታቱ ቤተ መቅደስ ተቀመጠች የጣዖታቱ ካህናትም የእግዚአበሔርን ታቦት በሥር ጣኦቱን በላይ አድርገው አስቀምጠው ነበር በበነጋው ጧት ሲታይ ግን የእግዘኢብሔር ታቦት በላይ ጣዖታቱ በሥር ሁነው ያገኙ ነበር ።

በኋላ ግን ኃይለ እግዚአብሔር ያልተለያት የሙሴ ታቦት ጣዖታቱን ሰባብራ እርሷ በላይ ሁና እንደተገኘች በመጽሐፈ ሳሙኤል በሰፊው ተጽፎ ይገኛል ። ፩ኛ·ሳሙ·፭·፩—፲፪ ።

የታቦተ ሙሴ እማናዊት ምሳሌ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ናት እመቤታችን ቅድስት ማርያም ዓለም ከመፈጠሩ በፊት በሕሊና አምላክ ነበረች ቀደም ሲል የነበሩት አበው እግዚአብሔር አምላክ ለአዳም የሰጠው የድኅነት ተስፋ የሚፈጸመው በቅድስት ድንግል ማርያም አማካይነት መሆኑን በመንፈስ ቅዱስ እየተረዱ ተወዳጅና ድንቅ

በሆኑ ነገሮች ሁሉ እመቤታችን ቅ·ድንግል ማርያምን እየመሰሉ ያመሰግኗትና ከዘመኗም ለመድረስ ይመኙ ነበር ።

በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩት አባቶች በትንቢትና በምሳሌ የተናገሩትን ሁሉ በሐዲስ ኪዳን የተገኙት ሊቃውንት ደግሞ የነቢያትን ቃል በማረጋገጥ እመቤታችን ድንግል ማርያምን ሲያመሰግኑአት እናገኛለን ። ከሐዲስ ኪዳን ሊቃውንት አንዱ አባ ሕርያቆስ ቀደም ሲል ሙሴ በተቀበላት ታቦተ ሕግ እመቤታችንን አማናዊ ምሣሌ አድርጐ ሲአመሰግን። ጽላት ዘሙሴ "ቀደም ሲል ሙሴ ከእግዚአብሔር የተቀበላት እወነተኛ ታቦት አንቸ ነሽ ሲል የተነገረውን መገንዘብ ይበቃል ።

ስለዚህም ነው ቅ·ድንግል ማርያም ከዓለም መፈጠር በፊት በአምላክ ሕሊና ስለነበረች በታቦተ ሙሴ አድራ እሥራኤልን ትረዳ ነበር የታቦተ ሙሴ አማናዊት ምሳሌ ስለሆነች ኅዳር ፳፩ ቀን የሚከበረው የእመቤታችን በዐል የሚከ፤በርበት ምክንያት ስለዚህ ነው ።

የቅ·ድንግል ማርያም ረድኤትና በረከት ከሁላችን ጋር ይሁን።

አሜን ።

መ/ኤፍሬም በየነ

ስብሐት ለእግዚአብሔር

አዳምና ሔዋን ለዲያብሎስ ድል ተነስተው ከገነት ወጥተው ወደ ምድረ ፋይድ በሚሰደዱበት ጊዜ እግዚአብሔር አምላክ አምስት ሺህ ካምስት መቶ ዘመን ሲፈጸም ከልጅ ልጅህ ተወልጄ ተስቅዬ ሙቼ ተነሥቼ አድንሃለሁ የሚል ተስፋ ሰጥቶአቸው ነበር ከአዳም እስከ አብርሃም ከአብርሃም እስከ ዳዊት ከዳዊት እስከ ልደተ ክርስቶስ ድረስ የነበሩት አበው የዚህን ተስፋ ፍጻሜ ለማየት ይመኙ ነበር ፣ ነገር ግን ለማየት አልበቁም ።

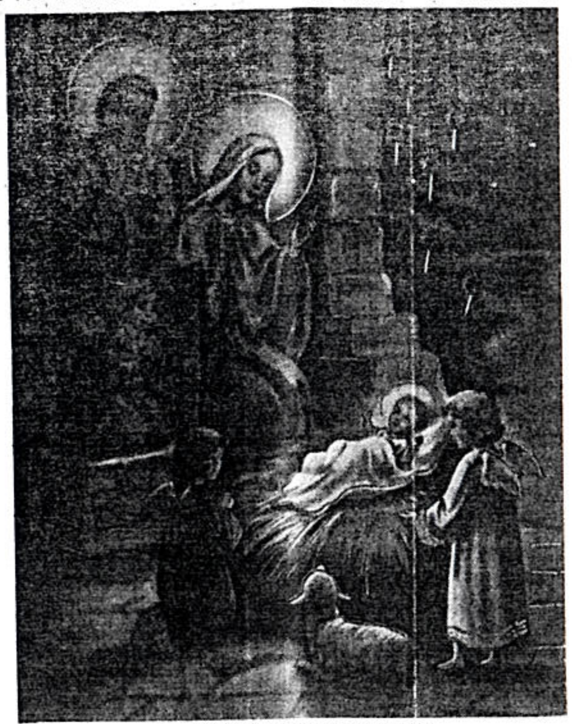

የዓለም መድኃኒት ክርስቶስ ተወለደልን

በተለይም በሰባት መቶ ዓ. ዓለም ከክርስቶስ ልደት በፊት የነበረው ኢሳይያስ "ብርሃን ዓቢይ ሠረቀ ላዕሌሆሙ ለእለ ይነብሩ ውስተ ጽልመት ወጽላሎተ ሞት" በጨለማ የሚኖር ሕዝብ ብርሃንን አየ በሞት ጥላ አገርም ለነበሩ ብርሃን ወጣላቸው ካለ በኋላ እንደገና ሕፃን ተወልደ ለነ ወልድ ታውህበ ለነ" ሕፃን ተወልዶልናል ወንድ ልጅም ተሰጥቶናል ብሎ ከምኞቱ የተነሣ በዘመኑ እንደተፈጸመ አድርጎ ተናግሮ አል (ኢ.ሳ. ፱. ፪—፮ ።)

ይልቁንም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከማን በምን እንደሚወለድ ሲናገር "ናሁ ድንግል ትፀንስ ወትወልድ ወልደ ወትሰምዮ ስሞ አማኑኤል" እነሆ ድንግል ትፀንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ስሙንም አማኑኤል ብላ ትጠራዋለች በማለት ግልጥልጥ አድርጎ

www.ethiopianorthodox.org

ተንብዮአል (ኢ.ሳ. ፯—፲፬) በዘሁ መሠረት የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በተስፋ ሲጠባበቀውና ደጅ ሲጸና የነበረው ሕዝብ ብዙ ነው ።

ስለዚህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በብስራተ መልአክ ከሰማየ ሰማያት ወርዶ በቅድስት ድንግል ማርያም ማኅፀን አደረ ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን ሲሆነው በቤተልሔም ተወለደ ሐዋርያው ቅ/ጳውሎስ ለገላትያ ሰዎች በጻፈላቸው መልእክቱ "እኛ እንደልጆቹ እንሆን ዘንድ ከሕግ በታች ያሉትንም ይዋጅ ዘንድ እግዚአብሔር ጊዜው በደረሰ ጊዜ ከሴት የተወለደውን ልጁን ላከ" በማለት እንዳጻፈው ለሰራቸው ሁሉ በክርስቶስ መወለድ ምክንያት መላእክት በቤተልሔም አካባቢ የምስራቹን ይዘው ሲዘምሩ እንዳደሩ ታሪኩን እናነባለን (ገላ ፬.፬ ሉቃ ፪. ፲፫—፲፬) ቤተልሔም ከኢየሩሳሌም ወደ ደቡብ ፲ ኪ/ሜትር ርቆ የሚገኝ ከተማ ነው በያዕቆብ ዘመን ኤፍራታ እየተባለ ይጠራ ነበር ቤተልሔም የእሴይና የዳዊት ከተማ ነበረ ይሁን እንጂ አንዳንድ ታሪካውያን ቦታዎች ሕልፈት ደርሶባቸው ጉስቁለውና ወድቀው እንደ ምንመለከታቸው ሁሉ የቤተልሔምም በዚያን ጊዜ ገናናነቱና ታሪካዊነቱ ተረስቶ እንደነበር እንረዳለን ። ቀደም ሲል ግን ነቢዩ ሚክያስ እስራኤላውያን ከባዕድ አገዛዝ ነፃ የሚያወጣቸው መሢሕ ወይም ክርስቶስ በዚህ በቤተልሔም ከተማ ይወለዳል ብሎ ተንብዮ ስለነበር የመሢሁን መወለድ ሁሉ በናፍቆት ይጠባበቀው ነበር ስለሆነም በትንቢቱ መሠረት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተልሔም እንደተወለደ የሰማይ መላእክት በቤተልሔም አካባቢ ሲያንዣብቡ ከማደራቸው በላይ ስብሐት ለእግዚአብሔር በሰማያት ወሰላም በምድር ስምረቱ ለሰብእ "ክብር ለእግዚአብሔር በአርያም ይሁን ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ አሉ።

በተለይም የጌታ መልአክ መንጋቸውን ይጠብቁ ወደነበሩት እረኞች ሄዶ ወደ እነርሱ ከቀረበ በኋላ የጌታ ክብር በዙሪያቸው አበራላቸው እነርሱም ታላቅ ፍርሃት ፈሩ በዚሁ ጊዜ መልአኩ አትፍሩ ብሎ ካጽናናቸው በኋላ መድኅን ክርስቶስ በዳዊት ከተማ በቤተልሔም መወለዱን አበሰራቸው ሄደውም መድኃኒት ለሆነው ለክርስቶስ ይሰግዱለትና ክብርም ያቀርቡለት ዘንድ አስረዳቸው ለክብሩ መግለጫ ለአምላክነቱ ማረጋገጫ የሚሆን መዝሙርም አስጠናቸው እነርሱም ያጠኑትን መዝሙር እየዘመሩ ሄደው ሰገዱለት በመዝሙርም ደስታቸውን ገለጹለት ደስ ብሎአቸውም ተመለሱ ።

እረኞቹ በልደቱ ቀን የጌታ መልአክ ያስተማራቸውን መዝሙር እየዘመሩ ዋሉ በዚሁ ዕለት በየዱሩ የነበሩት እንስሳት አራዊት ሳይቀሩ መድኃኒነ ተወልደ ነዋ እያሉ እንደተናገሩ ይነገርላቸዋል ።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቤተልሔም እንደተወለደ ሰምተው ያመሰገኑት በቤተልሔም አካባቢ የነበሩት እረኞች ብቻ ሳይሆኑ በሩቅ አገር የነበሩ መሰግላንም ጭምር ናቸው መሰግላን ከሀገራቸው ከሩቅምሥራቅ ወደቤተልሔም የመጡት በኮከብ እየተመሩ ነበር። ይህም ኮከብ የመሰግላኑ አያት በጥንት ዘመን ሁኔታውን ተረድቶ እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያምም ልጅዋ ወዳጅዋ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደታቀፈች ሥሎ እንዚህን ምልክቶች በሰማይ ባያችሁ ጊዜ ሕፃኑ ካለበት በኮከቡ እየተመራችሁ ሄዳችሁ እንድትሰግዱለት ብሎ ባስገነዘባቸው መሠረት መሆኑን መተርጉማን ይናገራሉ ።

መሰግላኑም በጊዜው ጊዜ ሁኔታውን ተረድተው በኮከቡ ተመርተው ኢየሩሳሌም ድረስ ከመጡ በኋላ በዘመኑ የነበረውን ሄሮድስን የአይሁድ ንጉሥ በየትኛው ሥፍራ እንደተወለደ ያስረዳቸው ዘንድ ጥያቄ አቀረቡለት ሄሮድስ ግን ይህንን አስደንጋጭ ጥያቄ በሰማ ጊዜ መንፈሱ ታወከ እጅግም ተበሳጨ ስለዚህ በዘመኑ የነበሩት ሊቃውንት በትንቢት የተነገረ በሕዝብ የታወቀና ሲነገር የቆየ ታሪክ እንዳለ ያስረዱት ዘንድ ሊቃውንቱን ሰበሰበ ። ሊቃውንቱም መሢህ (ክርስቶስ) የሚወለደው በቤተልሔም እንደሆነ ከትንቢተ ሚክያስ በተገኘው ማስረጃ አይተው ነገሩት ።

ግን ልዩ ሥፍራው የት እንደሆነ ስላልታወቀ ሄሮድስ መሰግላኑን ሂዱና መርምሩ ባገኛችሁትም ጊዜ መጥታችሁ ንገሩኝ እኔም ሄጄ እሰግድለታለሁ ሲል በትህትናዊ አነጋገር ሸንግሎ ላካቸው እነርሱም ሕፃኑ ኢየሱስ ካለበት ድረስ በኮከቡ እየተመሩ ሄደው ካገኙት በኋላ ለአምላክነቱ የሚገባውን ስግደት አቅርበው እንደአምላክነቱ ወርቅ ፡ እንደንጉሥነቱ ዕጣን ለሞቱ ምሳሌም ከርቤ አበረከቱለት ከዚህ በኋላም የጌታ መልአክ በሌላ መንገድ ወደ ሀገራቸው እንዲገቡ አመለከታቸው። እነርሱም በሌላው መንገድ ወደሀገራቸው ሄዱ ።

ሄሮድስ ሰብአ ሰገል እንደተሳለቁበት በተገነዘበ ጊዜ በኢየሩሳሌም ግዛት ላሉት ወላጆች ልብስና ገንዘብ እሰጣችኋለሁ ልጆቻችሁንም በማር በወተት አሳድግላችኋለሁና ሰብስቡልኝ ብሎ አዋጅ ነገረ ሕፃናቱም በወላጆቻቸው አማካይነት ተሰበሰቡ ወዲያውም ሄሮድስ ፲፬እልፍ ፬ሺህ ሕፃናትን በሰይፍ አስፈጃቸው። ሄሮድስ እንዲህ ያደረገበት ምክንያት ሕፃኑ ኢየሱስን ለይቶ ለማወቅ ስላልቻለ ምናልባት ከነዚህ ውስጥ ሳይኖር አይቀርም በሚል አስተሳሰብ ነው ።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግን እንደ ሕገ ዕብራውያን በስምንት ቀኑ በእመቤታችን በጠባቂዋ በዮሴፍና በሰሎሜ አማካይነት ወደ ቤተ መቅደስ ተወስዶ እንደ ሥርዓተ ኦሪቱም ተገረዘ በቤተ መቅደስም የጌታን ልደት ለማየት እግዚአብሔርን ደጅ ሲጠኑ የኖሩት ሁለት ነቢያት ነበሩ እነርሱም ስምኦንና ሐና ይባላሉ ስምኦን አረጋዊ ሕፃኑ ኢየሱስን ተቀብሎ አቀፈውና ከብሉይ ታደሰ "ጌታ ሆይ አሁን እንደቃልህ ባርያህን ታሰናብተዋለህ ዓይኖቼ በሰዎች ሁሉ ፊት ያዘጋጀኸውን ማዳንህን አይተዋልና" ብሎ ልመናውን ወደ አምላኩ አቀረበ ።

ከአሴር ወገን የምትሆን የፋኑኤል ልጅ ሐናም በዚያች ሰዓት ቀርባ እግዚአብሔርን አመሰገነች የኢየሩሳሌምንም ቤዛ ለሚጠባበቁ ሁሉ ስለእርሱ ትናገር ነበር ።

ሆኖም የዚህ ሁሉ ትንቢት ፍጻሜ ስላልደረሰና ዲያብሎስ በሰዎች ልብ አድሮ በሐሰት እስከስሶ እስኪያስቅለው ድረስ ለጊዜው ሄሮድስ ሊገድለው ይሻልና ይዘኸው ወደ ምድረ ግብፅ ውረድ ሲል የእግዚአብሔር መልአክ ለዮሴፍ በሕልም ስለነገረው ሕፃኑን ኢየሱስን ይዘው እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ፣ ዮሴፍና ሰሎሜ ሆነው ወደ ግብፅ ወርደው ተቀመጡ ።

እምግብፅ ጸዋዕክዎ ለወልድየ ተብሎ የተነገረው ቃለ ትንቢት እስኪፈጸም ድረስም በዚያ ኖሩ ስለዚህ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ልደት የሰው ልጆች ሁሉ ልደት ነው በጌታ ልደት ሰውና እግዚአብሔር ሰውና መላእክት አንድ ሆነዋልና በዚሁ ጊዜ ዓመተ ኩነኔ አልፎ ዓመተ ምህረት ተተክቷል ። መላእክት ስብሐት ለእግዚአብሔር በሰማያት ወሰላም በምድር ብለው በዘመሩት መሠረት እነሆ ዓለሙ ሁሉ ሰላምን ሲፈልግ ይኖራል ሰላምንም የሚሻ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ይገባዋል ያለ እርሱ ሰላም ለማግኘት አይቻልምና ።

ሊቀ ትጉሃን ገ/ክርስቶስ

ቅዱስ ገብርኤል

ቅዱሳን መላእክት በነገድ ፺፱ መሆናቸው ቢታወቅም ብዛታቸውንና ቁጥራቸውን ከአንድ ከእግዚአብሔር በቀር የሚያውቅ ሰው የለም ።

ብዛታቸውንና ቁጥራቸውን ለይቶ ማወቁ ቀርቶ ስማቸውን እንኳን የሚያውቅ አይገኝም ሊቁ አትናቴዎስም (ወይቀወሙ ግሩማን መላእክት እለ አከናፈ እሳት) ተፈጥሮአቸው ከእሳት የሚሆን ግሩማን መላእክት ከፊቱ ይቆማሉ ካለ በኋላ) እለ አልቦሙ ስም ወኢይብልዎሙ እገሌ ወእገሌ (ስማቸው ሚካኤል ገብርኤል የማኋቸው) የማይታወቁ (ከፊቱ ይቆማሉለማለትየቻለውከዚህየተነሣ ነበር ። ቅዳ አትና· ቁ·፴፪) ።

እነዚህም ምንም ስማቸው ባይታወቅም ሁሉ የተለያዩ መንፈሳዊ ተልዕኮ አላቸው ከእነዚህም ለሰላምና ለይቅርታ የሚላኩ አሉ። ለመዓትና ጥፋት የሚላኩና የሚታዘዙም መላእክት አሉ ።

እንግዲህ ለሰላምና ለይቅርታ ከሚታዘዙትና ከሚላኩት መላእክት መካከል አንዱ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ነው ።

በጥንተ ተፈጥሮ እግዚአብሔር መላእክትን ፈጥሮ ለጥቂት ጊዜ ተለይቷቸው ነበር ። በዚህ ጊዜ ሳጥናኤል በቦታ የበላይነትን ደረጃ ይዞ ስለነበር በበታቹ ያሉትን አይቶ እነዚህን የፈጠርኩ እኔ ነኝ ሲል ስለተናገረ መላእክት ሁሉ ተከፋፈሉ እርስ በእርሳቸውም ተለያዩ ከእነሱም መካከል እሱ ነው የፈጠረን የሚሉ ሲኖሩ የቀሩትም ድምፅ ሳይሰጡ መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል (ንቁም በበህላዌነ እስከ ንረክቦ ለፈጣሪነ) ፈጣሪያችንን እስከናገኘው ድረስ በያለንበት እንጽና በየቆምንበትም እንቆይ በማለት መላእክትን ያጽናና በያሉበት ያረጋጋ እሱ ነበር ።

መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል በእግዚአሕብሔር ዘንድ ባለሟልነት ያለው መልአክ ነው ። የእግዚአብሔር ባለሟል መሆኑንም "እኔ በእግዚአብሔር ፊት የምቆመው ገብርኤል ነኝ ሲል ለካህኑ ለዘካርያስ አረጋግጦለታል ሉቃ ፩፡፲፱ ።

ልጅ ላጡ ልጅ ትወልዳላችሁ በማለት ከእግዚአብሔር ዘንድ ታዞ የምሥራቹን የሚናገርና ከባድ ችግርም ሲደርስባቸው ወደ እርሱ ሲማፀኑ ችግራቸውን የሚያቃልልላቸውም ይህ የሰላም መልእክተኛ መልአክ ነው ። በተለይም ታሕሣሥ ፲፱ ቀን ያደረገው ተአምርና የፈጸመው መንፈሳዊ ተልዕኮ እጅግ የሚያስደንቅ ነው

www.ethiopianorthodox.org

ካሳየው ተአምርና ከፈጸመውም መንፈሳዊ ተልዕኮ አንጻዱን ብንገልጽ መልካም ይመስለናል ። አንደኛ ከምድር እስከ ሰማይ ድርሶ የነበረውን የእሳት ወላፈን እንደ ውኃ ማቀዝቀዙ ሁለተኛም ፫ ወጣቶችን ማዳኑ ከሚደነቁት ነገሮች በከፊል ናቸው ።

እንግዲህ እሳቱ ሊነድ የቻለው በምን ምክንያት እንደሆነ እሳቱን እንዲቀጣጠል ያዘዘ ማን መሆኑን ለመግለጽ እንሞክራለን ።

ሰው እንገቱን ካደነደነ በእግዚአብሔር ሳይሆንም በራሱ ጉልበት ከታመነ የእግዚአብሔርን ሀልውና ከመርሳት እንደሚደርስ የተረጋገጠ ነው ። ከዚህም የተነሣ የባቢሎን ንጉሥ የነበረው ናቡከደነፆር የሚባል ገናና ንጉሥ ተነሥቶ ዱራ በተባለው ቦታ በሰው እጅ የተሠራ ጣዖት ካቆመ በኋላ ለዚህ ጣዖት ያልሰገደ ፥ በዚህም ምስል ያላመለከ ሰው ቢኖር ቤቱ በእሳት ይቃጠላል ። ንብረቱ ይዘረፋል (ይዋረዳል) ሲል አዋጅ ነገረ ።

በዚህ ጊዜ የእሱ ሠራዊትና በእሱ ግዛት ሥር የነበሩት ሕዝብ ሁሉ ናቡከደነፆር ላቆመው ጣዖት ሲሰግድና በእሱም ሲያመልክ ከይሁዳ ሀገር ተወስደው በዚያ ሀገር ይኖሩ የነበሩት ሶስት ወጣቶች ግን እኛ የሚታየውንና የማይታየውን ፍጥረት የፈጠረውን አምላክ ትተን ሕይወት በሌለው ጣዖት አናመልክም ሰማይንና ምድርን የሚታየውንና የማይታየውን የፈጠረ አምላክ አለን እሱን እናመልካለን እንጂ አንተ ላቆምከው ምስል አንሰግድም አሉ ። ይህንን ቃል ሲሰማ ናቡከደነፆር እጅግ በመቆጣቱ እያንዳንዱ ሰው አንዳንድ ሸክም እንጨት እንዲያመጣ በጥብቅ ትእዛዙን አስተላለፈ ።

በዚህም መሠረት በዚያ አካባቢ የነበሩት ወገኖች አንዳንድ ሸክም እንጨት እያመጡ ተራራ ያህል የእንጨትን ክምር ሰብሰበው በእሳት አያያዙት የሚያቀጣጥልም እንደ ቅንጭብ እንደ ቁልቋል ያሉትን እየጨመሩ በጣም አፋፋሙት የእሳቱ ወላፈን እስከ ሰማይ ደረሰ ከዚህ በኋላ እነዚያን ሶስት ወጣቶች አናንያን አዛርያንና ሚሳኤልን ሁለት ጊዜ መላልሶ ላቆምኩት ምስል ስዱ አለበለዚያ ከዚህ እሳት ትገባላችሁ ቢላቸው እምቢ አንሰግድም ብለው ቁርጥ ሐሳባቸውን ቢገልጹለት ከእሳቱ እንጸገጡ አዘዘና እነሱ እጅ አግራትውን ታሥረው ወደ እሳቱ ተጣሉ ያን ጊዜም መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ከእግዚአብሔር ታዞ እሳቱን እንደ ውኃ አቀዝቅዞላቸዋል በዚህ ጊዜ አንድ ነገር ሳይሰማቸው ይትባረክ እግዚአብሔር አምላክ አበዊነ የአባቶቻችን አምላክ እግዚአብሔር ይመስገን ።

እያሉ በእሳቱ መካከል ሲመላለሱ እሳቱ ሰውነታቸውን ወይም ልብሳቸውንም ሳይነካ በውጭ የነበሩትን ቤቶችና እነሱን ወደ እሳቱ ያስገቧቸውን ሰዎች ፈጃቸው ለእነ አናንያ ለእነ አዛርያና ሚሳኤል ግን እንደ ውኃ ቀዝቃዛ ሁኖ ይሰማቸው ነበር ። ምክንያቱም ቅዱስ ገብርኤል አቀዝቅዞላቸው ነበርና ። በዚህ እንዳሉ ንጉሡ ናቡከደነፆር ወደ እነሱ ሲመለከት እሳቱ ሳይነካቸው በማኸሉ እየተመላለሱ ፈጣሪያቸውን ሲያመሰግኑና ከመካከላቸው ደግሞ መልካም ሰው በማየቱ ሁኔታውን አይቶ በአጠገቡ ለነበሩት መኳንንት ከእሳቱ ጥለን የነበረው ሶስት ወጣቶችን ብቻ ነበር ግን እኔ ከመካከላቸው ሌላ አራተኛ ሰው እያለሁ እንዲያውም በመካከላቸው ያለው ሰው የእግዚአብሔርን ልጅ ይመስላል ብሎ ተናገረ ።

እንዲህ ማለቱ ቅዱስ ገብርኤል ለእሱ ብቻ ስለተገለጸለት ነው ከዚህ በኋላ እሳቱ እንዳላቃጠላቸው በመካከላቸውም መልአኩ ቅዱስ ገብርኤልን ስላየ እናንተ የአምላክ አገልጋዮች ኑ ከእሳቱ ውጡ ከማለቱም ሌላ በመጀመሪያ ለዚህ ላቆምኩት ምስል ያልሰገደ ቤቱ ይቃጠላል ንብረቱ ይዘረፋል ብሎ አዋጅ ነግሮ እንደ ነበረ ሁሉ እንደ ገና በእነ አናንያ በእነአዛርያና ሚሳኤል አምላክ እመኑ ማዳን የሚቻለው እሱ ነው ሲል አዋጁን በአዋጅ መለሰ ፤

ስለዚህ ታህሣሥ 19 ቀን በደመቀ ሁኔታ የሚከበረው የቅዱስ ገብርኤል በዓል ይህንን ከላይ የተጠቀሰውን ተአምር ፈጽሞ ስለ ተገኘ ነው ።

እኛም ቢሆን በሃይማኖት ጸንተን ከተገኘን የእነዚህን ሶስት ወጣቶች በረከትና ለእነሱም የተሰጠው ጸጋ እንደማይለየን የተረጋገጠ ነውና በሃይማኖት እንጽና ሰላምና ጸጥታ የሚገኘው ሃይማኖትን በማጽናት ነውና ፡

ከነፈ ርግብ ማርቆስ

ደብዳቤዎች

(ከገጽ ፩ የዞረ)

ርክ አዳራሽ ስብሰባ በሚደረግበት ወቅት የወጣቶች ኮሚቴ እንደሚገኝ ልገልጽልህ እወዳለሁ ።

እንዲያውም በጥያቄህ ቤተ ክርስቲያን ወጣቶችን ለመሰብሰብ ከፈተኛ ጥረት እንደምታደርግ ራስህ ገልጸኸዋል ግን ቤተ ክርስቲያን ወጣቶችን ለመሰብሰብ ከፍተኛ ጥረት ማድረግዋን ከተገነዘብክ ችግር መስሎ የታየህ የትኛውን ነው ።?

ዜና ዕረፍት

የመምሬ ሲራክ የማነ አጭር የሕይወት ታሪክ

መምሬ ሲራክ የማነ ከአባታቸው ከአለቃ የማነ ወልደ ኪዳንና ከእናታቸው ከወይዘሮ ደስታ ቸርዩ በወለጋ ክፍለ ሀገር በደምቢዶሎ ከተማ በ፲፱፻፴፫ ዓ/ም ተወለዱ ዕድሜያቸው ለአቅመ ትምህርት ሲደርስ በተወለዱበት ቤተ ክርስቲያን ፊደል ቆጥረው ዳዊትንም ከተማሩ በኋላ ከዚሁ በማያያዝ ለዲቁና የሚያበቃውን. ሥርዓተ ቅዳሴ ተምረው በ፲፱፻፵ ዓ/ም ከብፁዕ አቡነ ያዕቆብ የወለጋ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ከነበሩት ማዕረገ ዲቁና ተቀብለዋል በዚሁ በዲቁና ሲያገለግሉ ከቆዩም በኋላ በ፲፱፻፵፱ ዓ/ም ወይዘሮ

መምሬ ሲራክ የማነ እኒህ ነበሩ

በላይነሽ ጐሽሜን በተክሊልና በቤተ ክርስቲያናችን ሥነ ሥርዓት ጋብቻቸውን ፈጽመዋል ። ከዚያም በደምቢዶሎ ከተማ ባለው የመድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን በቅዳሴ ከማገልገላቸውም ሌላ ሊቀ ዲያቆን ሁነው አገልግለዋል በዚህ እንዳሉ በ፲፱፻፶፫ ዓ/ም ከብፁዕ አቡነ ያዕቆብ የቅስና ማዕረግ ተቀብለዋል ።

ቅስናም ከተቀበሉ በኋላ በደምቢዶሎ መድኃኔዓለም ገበዝ ሆነው ለ10 ዓመት ያህል ከማገልገላቸውም ሌላ በሥራቸው ላይ ተደራቢ አድርገው የቄለም አውራጃ ቤተ ክህነት ባልደረባ በመሆን በአውራጃው ፍርድ ቤት የዳኝነት ገንዘብ ተቀባይ ሁነው ሠርተዋል ።

በደምቢዶሎ መድኃኔዓለም ገበዝ ተሹመው በነበረበት ወቅት ፩/ ቤተ ክርስቲያኑ መብራት ስላልነበረው የኤሌክትሪክ መብራት አስገብተዋል ፤ ፪/ የቧንቧ ውኃ አስገብተዋል ፤ ፫/ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስትያን ቅጥር ስላልነበረው ምእመናኑን በማስተባበር በድንጋይ ቅጽሩን አሠርተዋል ።

ከዚህም ሌላ የአውራጃ ቤተ ክህነት ቢሮ

፪ኛ/ የሕዝብ መሰብሰቢያ አንድ አዳራሽ ፤

፫ኛ/ የሥራ አስኪያጅና የዋና ጸሐፊ ቢሮ

፬ኛ/ የመዝገብ ቤትና የዕቃ ግምጃ ቤት ቢሮ በ፩ሺ፭፻ ብር አሰርተዋል በልማትም በኩል በሐዋ ገላን ወረዳ ከ፩ሺ፭፻ እግር በላይ ቡና በላለ ቅሴ ወረዳ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን የወይን አትክልት አስተክለው እነሆ ዛሬ ፍሬውን እየሰጠ ነው ።

መምሬ ሲራክ የማነ ከ፲፱፻፸፪ ዓ/ም ጀምሮ ሕይወታቸው እስካለፈበት ድረስ የቄለም አውራጃ ቤተ ክህነት ሥራ አስኪያጅ ሁነው አገልግለዋል በማገልገልም ላይ እንዳሉ ኅዳር ፩ ቀን ፲፱፻፸፩ ዓ/ም ከሌሊቱ በ፰ ሰዓት ተደውሎ ማኅሌተ ጽጌ ተቁሞ ከበሮ ይዘው ሲያሸበሽቡ ከቆዩ በኋላ በ፲፪ ሰዓት ደከመኝ ከበሮውን ተቀበሉኝ ብለው ቁጭ እንዳሉ ሕይወታቸው ስላለፈ ወደ መኖሪያ ቤታቸው ተወሰደው ፤

ብፁዕ አቡነ ፊልጶስ በተገኙበት የአብያተ ክርስቲያናት ካህናትና ዲያቆናት ልብሰ ተክህኖ ለብሰው ሥርዓተ ፍትሐቱ ሲፈጸም ካደረ በኋላ ኅዳር ፪ ቀን ፲፱፻፸፩ ዓ/ም ከቀኑ በ፰ ሰዓት ሥርዓተ ቀብራቸው ተፈጽሞ አል ።

<u>ከባለ ቤታቸው የቀረበ ግጥም</u>

ቄስ ሲራክ የማነ ምን አስቸኰለህ ፥
ምን ጊዜም አይጠፋም የሰማይ ቤትህ ።
መሄድም ከሆነ አብረን መሄድ እንጂ ፤
የእኔ ብቻ መቅረት ለምንም አይበጂ።

አለቅሳለሁ እንጂ መች በዛብኝ ልቅሶ
ግማሽ አካሌ ነው የሄደው ተቆርሶ ።
እስከመጣ ድረስ ላፍስ ዕንባዩን
ጓደኛዩ ከድቶኝ ቀረሁ ብቻዩን ።
እንዲህ አልነበረም ቃል ኪዳን ስን ገባ
እንዴት ያለ ፍሬ ይረግፋል አበባ ።
ለመኖር አልቻልም ካንተ ተለይቼ
እኔም እመጣለሁ ድንገት ተጠርቼ ፤
ረጅም ጉዳና መሄድኽን ስታውቅ
አይገባም ነበር ለእኔ መደበቅ
በሞትም በሕይወት እንዳንለያይ
ቃል ኪዳን ነ[…]ረን ረሳኸው ወይ ።

የሰማይ አባትህ ሲጠራህ አንተን
ብትነግርልኝ ምነው ብንጓዝ አብ ረን።

የዜናው አቅራቢ
መ/ ፈ ርግብ ማርቆስ

www.ethiopianorthodox.org

የምሁሩ የመንግሥቱ ለማ የሕይወት ታሪክ በአጭሩ

ደራሲና የሥነ ጽሑፍ ባለቤት የሆኑት መንግሥቱ ለማ በ፲፱፻፳፩ ዓ.ም የሀዲስና የሊቅ መምሕር የሐረር ከተማ መካነ ሥላሴ አስተዳዳሪ ከሆኑት ከአባታቸው ከአለቃ ለማ ሀይሉ ከእናታቸው ከወ/ሮ አበበች ወ/ያሬድ በሐረር ከተማ ተወለዱ ፣ ለሕፃናት እንደሚደረገው መልካም እንክብካቤ እየተደረገላቸው አምስት ዓመት እስኪሞላቸው ድረስ በመልካም አስተዳደግ አደጉ አለቃ ለማም ልጅ ይወዱ ስለነበር አፋቸውን በግዕዝ እንዲፈቱና በግዕዝ እየተኮላተፉ እንዲያድጉ አድርገዋል ። ይህ ሁሉ ድካማቸው በእግራቸው የሚተካ የመምሕርነታቸውን ወንበር የሚወርስ ከጉልበታቸው የተከፈለ ብልሕ ልጅ ለማግኘት ይመኙ ስለነበር ነው ። እንደተመኙትም ሕፃኑ መንግሥቱ ለማ ፊደል በሚቆጥሩበት ጊዜ ፈጥኖ የመቀበል ተቀብሎ የማጥናት የአጠኑትን ያለመርሳት ስጦታ ስለነበራቸው አለቃ እጅግ ደስ አላቸው ። በአጭር ጊዜ ንባብ አንብበው የማታ ትምህርት በቃል አጥንተው ዳዊት ስለደገሙ ደስታቸው እጅግ እጥፍ ሆነ ።

አለቃ ለማ ሀይሉ የደብሩ አለቃ እንደመሆናቸው መጠን ሰላሳ የመጻሕፍት ተማሪዎች ነበሯቸው ። እነዚህንም ልብሳቸውን የሚያለብሱዋቸውና ምሳቸውንና ራታቸውን ግብር የሚያበሉአቸው ራሳቸው ነበሩ ። ጧትም ጉባኤ ያሂዳሉ ማታም ተሰብስበው ጸሎተ ማህበር ያደርሳሉ ። የጠቀሙ እየመሰላቸው ትንሹን ሕፃን መንግሥቱን ለማንጠዋት ከሚደረገው ጉባኤ ማታ ከሚደርሰው የማኅበረ ጸሎት እሳቸው ሲሔዱ እየያዙት ይሄዱ ነበር ወደቤታቸውም ሲመለሱ ምን ተባለ ምን ተጠየቀ እያሉ ሲጠይቁት ታሪኩን በታሪክ ንባቡን በንባብ ሲመልስላቸው እግዚአብሔር ልመናዬን ሰምቶ በእግሬ የሚተካ ልጅ ሰጠኝ የመምሕርነቴንም ወንበር የሚወርሰኝ እርሱ ነው እያሉ ። ለባለቤታቸውና እንዲሁም ለሚወዳቸው ሁሉ ይናገሩ ነበር ።

ቀጥሎም ዜማ ከመማር ይልቅ ንባቡን ከምስጢር አጉልቶ የሚያሳየውንና ለሁሉ ነገር መፍቻ የሆነውን ቅኔ ቢማር ይሻላል ብለው በዚያን ዘመን የደብሩ የቅኔ መምህር ወደ ነበሩት ወደ መሪ ጌታ ማእምር ቅኔ እንዲማሩ መንግሥቱ ለማ ተላኩ ቅኔ ቆጥረው ቤት ሞልተው በአንድ አመት ውስጥ ተቀኙ በተቀኙም ጊዜ ገና ህፃን ልጅ ስለነበሩና ደብሩ ብዙ ካህናት ያሉበት ደብር ስለነበር ቁመታቸው አጭር በመሆኑ በከበሮ ላይ ቆመው እንዲቀኙ ተደረገ። የተቀኙትም ቅኔ ጥሩ ስለነበርና የተቀኙበትም ዕለት የጥር ሥላሴ ስለሆነ በአሉን ለማክበር የመጣውም ነባሩም እንግዳውም አመሰገናቸው ያሳድግህ እያለም መረቃቸው በጣም ያስደነቀው ደግሞ ያባታቸውን ብቻ ሳይሆን ከዚያ የተሰበሰቡትን የሽማግሌዎች ጉልበት እየዞሩ በመሳማቸው ነው ። ሌላው ደግሞ በየሳምንቱ እሁድ እሁድ መጽሐፈ ስንክሳር ሲያነቡና በሕማማትም ግብረ ሕማማት ሲያነቡ እንደ እሳት ያንበለብሉት ስለነበር ትንሽ ትልቁ ይደነቅባቸው ነበር አለቃ ለማም ይህ ሁሉ ነገር ስላስደሰታቸው ከእርሳቸው ሐዲስ እንዲማሩ ፈቀዱላቸው ። እየተከታተሉም እንዲያስጠኗቸው ከተማሪዎች መካከል ሁለት ተማሪዎችን አዘዙላቸው ። በዚህ ጊዜ የአባትና የልጁ ሐሳብ መለያየት ጀመረ ይኸውም የአለቃ ለማ ሐሳብ ጐንደር ሲሆን የመንግሥቱ ለማ ሐሳብ ደግሞ ፈረንጅ አገር ሆነ ።

በ፲፱፻፴፬ ዓ.ም መንግሥቱ ለማ ሀዲስ አጠናለሁ እያሉ በማስመሰል የስዊድን ሚስዮን የመጽሐፍ ቅዱስ ወዳጆች ከከፈተው ዘመናዊ ት/ቤት ገብተው መማር ጀመሩ ። ሀዲስ እንዲያስተምሩአቸው የተሰጡአቸውን ተማሪዎች አለቃ ለማ ሲጠይቁ ይማራል የሚል መልስ ይሰጧቸዋል ። እናትየዋም እንዳይናገሩ ይረግሙታል እያሉ በመፍራታቸው ነገሩን አልገለፁትም ። በዚህ ሁኔታ ፲፱፻፴፬ ዓ.ም አለቃ መንግሥቱ ለማም ፩ኛ ፪ኛ ፫ኛ ክፍልን ጨረሱ ። የትምህርት ቤቱ ዳይሬክተርና አስተማሪዎቹ መንግሥቱ ለማ የተደነቁት በአንድ አመት ፫ ክፍል አጥንተው በመፈፀማቸው ብቻ ሳይሆን በዚያን ዘመን ትያትር (ተውኔት) አዘጋጅቶ ማቅረብ ለሳቸውም ለሀገሪቱም እንግዳ ነገር ስለነበር ት/ቤት ሲዘጋ ጥሩ ተውኔት አዘጋጅተው በማቅረባቸው ነው። ይህ ሁሉ ሲሆን አለቃ ለማ ምንም የሚያውቁት ነገር አልነበረም ።

በዚሁ ሐምሌ ወር ፲፱፻፴፬ ዓ.ም አለቃ ለማ ወደ አዲስ አበባ መጡ የሀዲስ መምሕር የነበሩትን አለቃ ኀሩይ ፈንታንም ልጃቸውን መንግሥቱ ለማን እንዲያስተምሩላቸውና ሊቃውንቱ በየወሩ ከሚያገኙትም ፲፭ ብር መንግሥቱ ለማም እንዲያገኙ እንዲያስፈቅዱላቸው ጠየቁ አለቃ ኀሩይም በመስከረም ይላኩት አሏቸውና ወደሐረር ተመለሱ ።

አለቃ ለማ ወደ ሐረር እንደተመለሱ እንኳን ደህና መጡ ለማለት ሊጠይቅ አንድ ሰው ቤታቸው ይሄዳል ያም ሰው ከሐረር ካሉት መኳንንት አንደኛው ስለነበር አንዳንድ ሁኔታዎችን ካጫወታቸው በኋላ የዛሬ ልጆች የአባታቸውን ፈቃድ አይፈጽሙ ይኸው የኔ አንድ ልጅ ነበረኝ አስኳላ ገብቶ ከእርስዎ ልጅ ጋር ይማራል የእርስዎ ልጅ መንግሥቱ ለማ ፩ኛ ሲሆን የኔ ልጅ ፪ኛ ሆነ አሉ ። ጊዜ ያመጣውን እንግዲህ ምን እናድርግ አሏቸው እርሳቸውም በጣም ደነገጡ የሰማውም ያልሰማውም ቤተሰብ ሁሉ አብሮ ተደናገጠ ። መንግሥቱ ለማም ተጠርተው ቢጠየቁ በነገሩ ስላመኑበት አልፈሩም ሀሳባቸውን እንዲለውጡ ቢጠየቁም አሳብ ብርቱና ቆራጥ ውሳኔ ካደረጉ የማይመለሱ ስለነበሩ በሽማግሌም በኋደኛም ቢጠየቁ የአባታቸውን ሀሳብ አልተቀበሉም ። አለቃ ለማም ተስፋ በመቁረጥ ነገሩን እርግፍ አድርገው ተውት ተማሪ መንግሥቱ ለማም በ፪ ዓመታት የ፩ኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ስለፈፀሙ በ፲፱፻፴፮ ዓ.ም ኮተቤ ፪ኛ ደረጃ ት/ቤት ስለተከፈተ መጀመሪያ ከገቡት ተማሪዎች ጋር በአንድ ላይ በመሆን ወደዚሁ ት/ቤት ገብተው ትምህርታቸውን መማር ጀመሩ በዚያም ለ፫ ዓመት ያህል ተማሩ ፣

በዚያን ጊዜ ፈተና ይመጣ የነበረው ከለንደን ስለነበር ማትሪኩሌሽን ተፈተኑ ይህንንም ፈተና በጣጥሰው ስለአለፉ ለከፍተኛ ትምህርት ወደ ለንደን ተላኩ ። የመረጡትም ትምህርት ኢኮኖሚክስ ስለነበር ለ፯ ዓመታት አጥንተው በማስተርስ ድግሪ ተመረቁ ። ምሁሩ መንግሥቱ ለማ እንደሚሉት "ከማንኛውም ነገር ደስ የሚለኝ ሥነ ጽሑፍ ነው ት/ቤት በሚዘጋበት ጊዜ ሁሉ የስነጽሑፍ ኮርስ እየወሰድኩ አጠና ነበር በሌላ በኩልም የስነፅሑፍ መጽሐፍ ማንበብ እወድ ነበር ቅዳሜና እሁድ እንዲሁም በእረፍት ጊዜዬ ሁሉ ትያትር ማየት ደስ ይለኝ ነበር" በማለት ለሚጠይቋቸው ሁሉ ይህን የሚመስል አስተያየት ይሰጡ ነበር ።

እንዳሉትም ምሁሩ መንግሥቱ ለማ የስነጽሑፍ ፍቅር እንዳላቸው የሚገልጸው እንግሊዝ አገር ተማሪ በነበሩበት ጊዜ የኢትዮጵያን ባህልና የኪነጥበብ ሀብት እንዲሁም ታሪክ እያዘጋጁ ሲልኩ ፓንክረስት ወይም በሀገራችን ውስጥ ወለተ ክርስቶስ ለተባሉት እንግሊዛዊት ሴት እያቀረቡ "አብዘርበር" በሚባል ጋዜጣ ታትሞ እንዲወጣ ያደርጉ ነበር በአንድ አገርም የኢትዮጵያ ኢንባሲ አንደኛ ጸሐፊ ሆነው ያገለግሉ በነበረበት ጊዜም "ለንደን ታይምስ" ለተባለው ጋዜጣ የኢትዮጵያ የነፃነት ታሪክ እያዘጋጁ ይሰጡ ነበር በተጨማሪም ኢንተርናሽናል ሐውማን ራይት መጋዚን (ዓለም አቀፍ የሰባዊ መብት መጽሔት) ለሚባለው ዘረኝነትን እውግዞ ሰው እኩል እንዲሆን የሚያስተምር የሚያበስር ጽሑፍ አቅርበው ከፍተኛ አድናቆትን አትርፈውበታል ።

በሀገራችንም ቢሆን ምሁሩ መንግሥቱ ለማ የደረሷቸው መጻሕፍት አያሌ ናቸው ። ከእነዚህም መካከል ጥቂቶቹን ብንጠቅስ ። አንደኛ የአባቶች ጨዋታ በዚህ ርእስ ውስጥ ብዙ ጠቃሚ የሥነ ቃል ሀብቶችን መዝግበዋል ።

ሁለተኛ መጽሐፈ ትዝታ ዘአለቃ ለማ ኃይሉ ወ/ጻድቅ በዚህ መጽሐፍም የትምህርትን እድካሚነት የሞያን አስፈላጊነት ፣ የቅኔን ረቂቅነት ፣ በአጠቃላይ መልኩ የሰውንና የተፈጥሮን ግንኙነት ገልፀዋል ። ሦስተኛ የግጥም ጉባኤ ፡ በእነዚህ ውስጥ ግጥሞች ይገኛሉ ጐላ ብለው ከሚታዩት መካከል መርፌ ትሰራለህ? በሻአሸብር በአሜሪካ ፣ ማንያውቃል ለቋጥኝስ እንዳለው ቋንቋ የተባሉት ምንጊዜም የማይረሱ ትውስታዎች ይገኙበታል ።

አራተኛ ያለአቻ ጋብቻ የተባለው ድራማ ይህ ደግሞ በሕብረተሰባችን መካከል ገኖ የነበረውን የተዘበራረቀ ጋብቻ አፈጻጸም ሥርአት የሚያሳይ ነው ።

አምስተኛ ጠልፎ በኪሴ ይህ ደግሞ የጠለፋን ሕገወጥነትና በጠለፋ ምክንያት ሴቶች ያለፈቃዳቸው የእኩልነት መብታቸውን እንዲያጡ ያስገነዝባል ። ስድስተኛ የተውኔት ጉባኤ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ሦስት ርእሶች አሉበት እነዚህም ፀረኰሎኒያሊስቶች ጠያቂ ፡ ባለካባና ባለዳባ ናቸው ሦስቱም አለም አቀፋዊ መልክ ይታይባቸዋል በተለይ ፀረ ኮሎኒያሊስት የተባለው ቅኝ ግዛትን አጥብቆ የሚቃወም ቀስቃሽ ጽሑፍ ነው ባለካባና ባለዳባም ቢሆን ውስጠ ምስጢሩ

www.ethiopianorthodox.org

ሲመረመር ዓለም አቀፋዊ መልክ እንደሚታይበት ብዙ ደራስያን ተናግረዋል ። ደራሲው እራሳቸው ስለባለቅባና ስለ ባለዳባ ትያትር ተጠይቀው ሲመልሱ "ይህንን ሀሳብ እኔ አልፈጠርኩትም የአገራችንን የአንድምታ ትርጓሜ ስመለከት የባለካባንና የባለዳባን ምሳሌያዊ ገለፃ ስለአገኘሁ ልቤ ተነካ እኔም ሐሳቡን አዳብሬ አቀረብኩት" ብለዋል ምስክርነታቸውን ሲያፀኑም "ባለካባና ባለዳባ የሚያስገኘው ምስጋና ባላባቶች ለሊቃውንቶቹ እንጂ ለእኔ አይገባም" ሲሉ መስክረዋል።

ይህ ብቻ ሳይሆን ደራሲው መንግሥቱ ለማ የስዕል ችሎታም ነበራቸው ከእኗቸው እቅዶች መካከል ከልደት እስከሞት ሙሉ የሕይወት ታሪክን የሚያሳይ መጽሐፍ በፊጠራ መልክ በማዘጋጀት ላይ ነበሩ ይህ ደግሞ በኢትዮጵያ ደራሲያን ያልተሞከሩና ለሀገራችን አዲስ ጅምር ነበር ።

ቢሆንም አዳማዊ ዘር ለሆነው ሁሉ ሞት አይቀርምና በተወለዱ በ፶፱ ዓመታቸው ሐምሌ ፳፪ ቀን ፲፱፻፹ ዓ.ም አርፈው በዚሁ ቀን አስከሬናቸው ቀጨኔ መድኃኔ ዓለም ቤተክርስቲያን በተዘጋጀለት ቦታ የቀብሩ ሥነ ሥርአት ተፈጽሟል የደረሷቸው መጻሕፍትና የተናገሩአቸው ቃላት ግን ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተላለፉ ሥማቸውን ሕያው አድርገውት ይኖራሉ። የሠራ አይሞትምና ።

እዘጋጅ አለቃ ነቢየልዑል
ዮሐንስ

ዜና ሊቃውንት

የመምህር ገብረ ማርያም አጭር የሕይወት ታሪክ መምህር ገብረ ማርያም ከአባታቸው ከአቶ ዓለሙ ወልደ ኢየሱስ ከእናታቸው ከወይዘሮ ካሣዬ ኅበዜ በጎንደር ክፍለ ሀገር በጋይንት አውራጃ ነፋስ መውጫ ወረዳ ልዩ ስሙ ነገላ ደብረ ሲና ማርያም በተባለው አጥቢያ ሐምሌ ፲ ፲፱፻፶፩ ዓ/ም ማክሰኞ ቀን ተወለዱ ።

መምህር ገብረ ማርያም መንፈሳዊውን ትምህርት ምንጊዜ እንደ ጀመሩ ጠይቀናቸው ሲመልሱ እኔ በሕፃንነቴ ዘመን እንደ ሀገራችን ልማድ የአባቴንና የእናቴን በጎች እየጠበቅሁ ከቆየሁ በኋላ መንፈሳዊ ትምህርት የተማሩትን መምህራን ባየሁ ቁጥር መንፈሳዊ ቅናት ያድርብኝ ነበር በዚህ መሠረት ከዕለታት አንድ ቀን የምጠብቃቸውን በጎች ትቸ ከወላጆችም ተለይቸ ወላጆችን ሳልሰናበት ደብረ ሲና ከነበሩት ከመምህር ወልደ ኢየሱስ ወልደ ሚካኤል ዘንድ ሄድኩና ከዚያው ፊደል ቈጥሬ ንባብንና መዝሙረ ዳዊትን ውዳሴ ማርያምን መልካዓ ማርያምንና መልክዓ ኢየሱስን ባመቴ ተማርኩኝ ያን ጊዜ ፲፯ ዓመት ሁኖኝ ነበር ከዚያ በኋላ ወደ ላስታ ሄጀ መጀመሪያ ከመምህር ጽጌ ሁለተኛ ከመምህር ዘፈረ ብርሃን (ብፁዕ አቡነ ያዕቆብ) ቅኔ ከነአግባቡ በ፬ ዓመት ፈጸምኩኝ ከዚያም ቀጥዬ በጋይንት በላሊበላና በደብረ ታቦር እየተዘዋወርኩ ከመሪጌታ መኮንን ከመሪጌታ ወልደ ትንሣኤ ከመሪጌታ ቢከስ ከመሪጌታ ስዩም ዘንድ የቃል ትምህርት ማለትም ምዕራፍና ጾመ ድጓ ምቅናይ ድጓንና አቋቋምን የዝማሬ መዋሥዕትንም በጠቅላላ የጸዋትወ ዜማ ትምህርቴን አደላድዬ ተማርኩ ይህንን ከተማርኩ በኋላ በዚህ በተማርኩት ትምህርት ቤተ ክርስቲያንን እያገለገልኩ ወደ መጽሐፍ ትርጓሜ ገባሁ በዚህም መሠረት ከመም

መምህር ገብረ ማርያም ዓለሙ እኒህ ናቸው

ህር ኤስድሮስ ኋላም በጎንደር ከተማ ግምጃ ቤት ማርያም ከነበሩት ከመምህር ተክለ ማርያም ዘንድ የሀያ ሰባት መጽሐፍተ ሐዲሳትን ትርጓሜ ሁለት ዓመት ያህል እንዳሄድኩኝ መምህር ተክለ ማርያም በመካከል ከዚህ ዓለም በሞት ስለተለዩ ወደአዲስ አበባ መጥቸ በቅድስት ሥላሴና በአዲስ ዓለም ከነበሩት ከአዲስ ተክሌ (ብፁዕ አቡነ ዮሐንስ) ከዚያም በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ የሐዲሳትን ትርጓሜ በ፰ ዓመት ለመምህርነት ተመረቅሁኝ ይህንን የተማርኩትን የሐዲሳትን ትርጓሜ ሳስተምር ከቆሁም በኋላ በ፲፱፻፷፬ ዓ/ም ወደ ደብረ ሊባኖስ ገዳም ሄጄ የማዓርገ ምንኩስና ተቀብዬ ወደ አዲስ አበባ ተመለስኩኝ ታድያ በጠቅላላው ከ፲፱፻፷፬ እስከ ፲፱፻፸፯ ዓ/ም በዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ በፊለገ ሕይወት በመንበረ ፓትርያርክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም በየካ ደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ለ፴ ዓመት ያህል በመምህርነት ሳገለግል ቆይቻለሁ አሁንም በማገልገል ላይ ነኝ ሲሉ መንፈሳዊ ትምህርትን መማር ከጀመሩበት ጊዜ ጀምሮ የተማሩባቸውን ቦታዎችና ያስተማሯቸውን መምህራን በሰፊው ከመግለጻቸውም ሌላ ፴ ዓመታት ያህል በማስተማር ማገልገላቸውንና አሁንም በዚሁ በማስተማር መኖራቸውን ገልጸውልናል፡

መምህር ገብረ ማርያም ዓለሙ ከዚሁ ጋር አያይዘው ሲናገሩ እንዲህ ብለዋል በዚህ በማስተማር አገልግሎቴ እስከ ዛሬ ድረስ ከእግዚአብሔር የተሰጠኝ መላ ዕድሜ ፹፫ ዓመት ሁኖኛል በዚህም ይህንን ዕድሜ የሰጠኝ እግዚአብሐርን አመሰግነዋለሁ ።

የአገልግሎት ሽልማት

ባገለገልኩበትም አገልግሎት የተለያዩ ሽልማቶችን አግኝቻለሁ ይኸውም ፩ኛ የነጭ ሐር ልብስና የሚዳይ ኒሻን ተሸልሜአለሁ ከዚህም ሌላ ከብዙ አባቶችና ወንድሞች ጋር ጉባዔ የተሳተፍኩ እንደ መሆኔ መጠን ከፍ ያለ ደስታ ይሰማኛል ብለዋል ።

አዎ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ...ያልታወቁ ስንባል የታወቅን ነን ጥቂት ስንሆን ብዙዎችን ነን ድሆች ስንሆን ሌሎችን ባለጠጎች እናደርጋቸዋለን አንዳች የሌለን ስንሆን ሁሉ የእኛ ነው ፪ኛ· ቆሮ·፮ ፡ ፱—፲ ሲል እንደ ተናገረው መምህር ገብረ ማርያም ከብዙ አባቶችና ከብዙ ወንድሞች በተለያዩ ጉባኤያት ላይ ተሳተፍኩ እጅግ ደስ ይለኛል በማለት ሁሉ የእላቸው ሁሉም ገንዘባቸው መሆኑን በሚገባ ገልጸዋል ።

መምህራን በሕዝቡ ዘንድ የማይታወቁ ቢመስላቸውም በሁሉም የታወቁ ናቸው ጥቂቶች መስለው ቢታዩም ባለጠጎች ናቸው ።

"ሀገር ጸንታ የምትኖረው በሊቃውንት ጥበብ ነው ሲል ጠቢበ ሲራክ እንደ ገለጠው ሁሉ መምህራን በማንኛውም ጉዳይ ተፈላጊዎች ናቸውና መምህራንን መንከባከብ መምህራንን መርዳት አስፈላጊ ነው ።

ክንፈ ርግብ ማርቆስ

የርብቃና የሎሌው ጉዞ

ሁለት ጉዞአቸውን ከመኞመራቸው በፊት ወላጆቿ "እርብቃ እነኋት በፊትህ ናት ይዘሃት ሂድ እግዚአብሔር እንደተናገረ ለጌታህም ልጅ ሚስት ትሁን ነሉት የአብርሃምም ሎሌ ይህን ነሰማ ጊዜ ወደ ምድር ወድቆ ነእግዚአብሔር ሰገደ ። ቀጥሎም የብርና የወርቅ ጌጥ ልብስም አመጣ ። ለርብቃም ሰጣት የተከበረ ስጦታን ለወንድሟና ለእናቷም አቀረበ ። እርሱም ከእርሱ ጋር ያሉት በሉ ጠጡም ከዘ፣ም አደሩ..." ይላል ዘፍ·፳፬ ፶፩—፰።

በዚሁም በተጠቀሰው ምዕራፍ በቁ·፶፰ ወላጆቿ ርብቃን ጠርተው "ከዚህ ሰው ጋር ትሄጃለሽ ፧ ኒሉ ጠየቋት እርሷም ጉዞው ስላስ ፟ረሰታት እሔዳለሁ" አለች ። ነዚያ በጨለማ ዘመን ቀርቶ በአሁኑ ጊዜ እንኳ በየገጠሩ ለብዙ ዘመን ልጃገረዶችን አፋርም አድርጐ ይዟቸው የነበረውን የሀፍረት ሰንሰለት አውልቃ ጥላ "ትሔጃለሽን"? ተብላ በተጠየቀች ጊዜ ሳትፈራ በድፍረት "አዎን እሔዳለሁ" የሚል መልስ በመስጠትዋ የመጀመሪያዋ ለውጥ ጀማሪ መሆኗን ታሪክ ሲያስታውሳት ይኖራል ከርብቃ ንግግር ላይ ትምህርት አድርገን ልንወስደው የሚገባን ብዙ ቁም ነገር አለ ።

ይኸውም የምትሔድበትን አገር ለወደፊቱም የኑሮ ጓደኛ ይሆንሻል የተባለውን ሰውዬ ስሙን አታውቀውም ። መልኩንም ፈጽማ አላየችውም ወይም ወደርስዋ ዘንድ ተልኮ የመጣውም ሎሌ በልዩ ልዩ ዘዴ አግባብቶ ማርኳት አይደለም ይህንን ለመናገር ነቃለትው ግን ከተፈጥሮዋ ባገኘችው ብርታትና ድፍረትም ብቻ አይመስልም ። ይህንን የመሰለውን የተቀደሰ አነጋገር በድፍረት ለመመስከር ያበቃት ዋናው ፍሬ ነገር "እግዚአብሔር ይረዳኛል" የሚለው ሙሉ እምነት በልብዋ ወስጥ ስፍራ ስላገኘ ነው ። በእርሷ የነበረውም እንዲህ ያለው ፅኑ እምነት ሊ.ወሰዳት በመ

www.ethiopianorthodox.org

ጣው ሎሌ ልብ ውስጥም እንደነበር" እግዚአብሔር መንገዷን አቅንቶልኛል አታዘግዩኝ ወደ ጌታዬ ልሒድ ዘንድ አሰናብቱኝ "በሚለው አነጋገሩ ለማወቅ ይቻላል ።

ስለዚህ እግዚአብሔር ለቅኖች ሰዎች መልካም መንገድን እንደሚመራ ነቢዩ ኤርምያስ የሚከተለውን ተንብዮአል "በመንገድ ላይ ቁሙ ተመልከቱም የቀደመችውንም መንገድ ጠይቁ መልካሚቱ መንገድ ወዴት እንደሆነች እወቁ በእርስዋም ላይ ሒዱ ለነፍሳችሁ እረፍትን ታገኛላችሁ" "ኤርምያስ ም· ፮ : ፲፮

እንደተባለውም ርብቃ በእንዲህ ያለው መንገድ እሔዳለሁ ብላ በድፍረት ስትናገር ይጠብቃት የነበረው የበረታ ጉዞ ረዥም ያለና ትልቅ ብርታትን የሚጠይቅ መሆኑን ሳትረዳው አልቀረችም ። ይሁን እንጂ አስቀድሞ በአብርሃም ላይ አድሮ ለይስሐቅ የጠራት እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር እንደሚያዘጋጅላት አምናበት ነበር ። እርስዋም በጥሪው ብቻ ሣይሆን አልሔድም እንዳትል ለመንፈስዋ ማበረታቻ የሚሆን ከጥሪው ጋር ብዙ ስጦታ ተልኮላት ነበር ። ርብቃ ቤተሰቦቿን አክባሪ ከመሆኗም ሌላ ቀን አገልጋይና ታዛዥ ስለነበረች ከላይ በጠቀስነው ምዕራፍ በቁጥር ፷ "አንቺ እህታችን እልፍ አእላፍ ሁኚ ዘርሽ የጠላቶችን ደጅ ይወርሳል" የሚለው ምርቃት ከቤተሰቦቿ ዘንድ እንደ ብፅእና ሆኖ ቀረበላት ። ማንኛዋም ሴት ብትሆን ለበጐ ነገር ተዘጋጅታ ከተገኘች ከዚህ የበለጠ የኑሮ ለውጥ ይገጥማታል ።

ከዚህ በኋላ ርብቃ በግመል ላይ ተቀምጣ ረዳቷ ወደሆነው ይስሐቅ ጉዞዋን ከመቀጠል በቀር ዘመዶቿ ከእኛ ጋር ለአሥር ቀን ትሰንብት የሚለውን ጥያቄ አልተቀበለችውም ። በጉዞዋም ጊዜ እግዚአብሔር በረድኤት ስለሚጐበኛት የእግዚአብሔር ረድኤት በመንገዱዋ ሁሉ አልተለያትም ። በዚህ ጊዜ መንገዷ ሁሉ ተቃናላት ጉዞዋ ሁሉ የሰላም ጉዞ ሆነላት ተስፋ እንዳደረገችውና እንዳመነችውም ሆነላት ከዘላለም ጓደኛዋ ከይስሐቅ ጋር ተገናኘች ።

ይህ ጉዳይ በርብቃ ብቻ ተወስኖ ሳይቀር እያንዳንዳችንን ይገጥመናል ። ይሁን እንጂ ጥሪው የተለየ ሊሆን ይችላል ። ለኑሮ ጓደኝነት እንጠራ ይሆናል ። ከዚህም ሌላ ከዘመዶቻችን ከወገኖቻችን ተለይተን ወደማናውቀው አገር ሔደን እንድንሠራና እንድናስተምር ከመንፈስ ቅዱስ ጥሪ ሲደርሰን ውሳኔ መስጠት ያስቸግራል። ሆኖም ደጋግሞ ቢያጋጥመንም ጥሪው እንግዳ ሊሆንብን አይገባም ። የመጀሪያውም ጥሪ የሚደርሰን "ልጄ ሆይ! ልብህን ስጠኝ ልብሽን ስጪኝ" የሚለው ቃል ነው ። እንዲህ ያለውም የጥሪ ድምፅ በመጀመሪያ ጊዜ ከነበረብን ኃጢአት የምንላቀቅበት ወቅት በመሆኑ ልባችን ይታወክ ይሆናል ።

በሐ·ሥራ ፱ : ፲፭ "በአሕዛብና በነግሥታት በእስራኤል ልጆች ፊት ስሜን ይሸከም ዘንድ ለእኔ የተመረጠ እቃ አድርጌዋለሁና..." "ሲል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በጠራው ጊዜ ቅዱስ ጳውሎስ ጥሪውን አክብሮ ከመሔድ በቀር አላመነታም ። እኛም እንደሐዋርያው ጳውሎስ ስሙን ለመሸከምና ምርጥ እቃ ለመሆን በሥጋም በመንፈስም ተጠርተን ካለንበት አካባቢ ተለይተን ስንወጣ መደንገጥ መሸበር አያስፈልግም ። መደንገጡን ትተን ልባችንን ለአምላካችን ካስረከብን እርሱ ብርታቱን ይሰጠናል ። ከዚህ በኋላ ቁርጥ ውሳኔ ለመወሰን ስለምንችል ስለ እግዚአብሔር በሰዎች ፊት ለመመስከር አናፍርም ከዘመድም ከወገንም ተለይተን መውጣት አያስቸግረንም ምክንያቱም የእግዚአብሔር ቃል ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና" ይላልና ሮሜ ፲ : ፲

የምንጓዘውስ ለምን ያህል ጊዜ ነው? የሚል ሐሳብ ይገጥመን ይሆናል ጉዞአችን አጭርም ረዥምም ሊሆን ይችላል ይሁን እንጂ "እኔ መንገድ ሕይወትም" ነኝ ባለው በክርስቶስ ከሄድን የምንጓዝበት ምድረበዳ በሕይወት ውኃ የተሞላ ስለሚሆን በመንፈስ ቅዱስ መሪነት ሩቁ ቅርብ ይሆንልናል ። ስለዚህ ለርብቃ ግመል እንደተዘጋጀላት ለኛም ከዚህ የሚበልጥ የእግዚአብሔር ረድኤት ይዘጋጅልናል ሕይወታችንም በበረከት የተመላ ይሆናል ።

ለምሳሌ ዝናምን የሚሰጥ እግዚአብሔር በአስፈለገም ጊዜ ደግሞ ሙቀትን ይሰጣል ደመና ጨለማና ፀሐይም በእርሱ የተያዙ እንደመሆናቸው መጠን የምንወደውና በሥራም በእምነትም የምንከተለውን ሁሉ መልካም ነገር ስለሚሰጠን ለሌላው ፀሐይ ሁነን እንድናበራና የእግዚአብሔርንም ቃል ለተጠሙት የመንፈስ ዝናም እንድናዘንምላቸው ኃይል ይሰጠናል ።

ለምሳሌ ርብቃ ከአብርሃም ሎሌ እጅ የተቀበለችውን የተከበረ ስጦታ በተግባር ላይ አውላ ተጠቀመችበት እንጂ በሳጥን

ውስጥ ቀብራ አላስቀመጠችውም። ወላጆቿም እልፍ አዕላፍ ሁኚ ብለው የመረቋትን ምርቃት በተግባር ገልፃ በማሰየቷ እልፍ አዕላፍ ልጆችን ለመውለድ በመብቃቷ የእግዚአብሔር ወገን ለሆኑት ለእስራኤል እናት የመባል ስም ወርሳለች ።

እኛም ሴቶች ከእግዚአብሔር ዘንድ ልዩ ልዩ ስጦታ ስለተሰጠን ልንሠራበት እንጂ ሰውረን ልናስቀምጠው ስለማይገባ በእምነት በምግባር በትዳር ከፀናን እልፍ አእላፍ የተባረኩ ልጆች ወልደን ለሀገርና ለቤተ ክርስቲያን የማስረክብ እድል እናገኛለን በተጨማሪም የወንጌል መምሕራን ለሆን ሁሉ "ሒዱና አስተምሩ የሚለው ትእዛዝ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ዘንድ እንደምርቃት ሆኖ ስለተሰጠን ካስተማርን ከሠራን እግዚአብሔርን የማያውቁትንና ቃሉንም ያልሰሙትን እልፍ አዕላፍ የሆኑትን ሰዎች ከውኃና ከመንፈስ እንዲወለዱ ለማድረግ እንችላለን ።

በጠቅላላው ለቃሉ ከታዘዝን እልፍ አእላፍን ብቻ ሣይሆን የእግዚአብሔር ልጆች ያልሆኑትን ሁሉ ከሰይጣን አገዛዝ አላቀን የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዲያዩ የጠላታችንን በር ዘግተን የእግዚአብሔርን በር ከፍተን ምእመናን ሁሉ እንዲገቡ ለማድረግ የሚያግደን ነገር አይኖርም ። ለሥራ መጠራትን ጾታ አይወስነውምና ።

ወ/ት መዓዛ አስማማው

የማኅበረ ሥላሴ ገዳም በአጭሩ

ከለፈው የቀጠለ

የገዳሙ ሥርዓት

መነኮሳቱ መጋቢው በመደባቸው ሥራ ተሰልፈው ሲያርሱ ሲቆፍሩ ሲያርሙ ሲያጭዱ ሲወቁና ምርቱን ወደጐተራ ሲያመላልሱ በሚውሉበት ቀን ምሳቸውን የሚበሉት በሰባት ሰዓት ነው ፤ የቀንድ ከብቶችንና የጋማ ከብቶችን ጥጆችን ከተናካሽ አራዊት የሚጠብቁበት ረሽ ጠበጃ የገዳሙ ስላለው የቅጥር ሠራተኞች ጊደርና ወይፈን ደመወዛቸው ሆኖ ብዙ የተቀጠሩ ሠራተኞች ይገኛሉ ።

እነባቱ እንደሰው ታዛገርችና በተፈጥሯቸው ሥነ ሥርዓት ያላቸው ናቸው ። ለምሳሌ በጫካ የተሠማራው በቅሎ ግራጭ ግራጭ ዋርዴ ዣርዴ ብሎ ስሙን ሲጠሩት ከጓደኞቹ ተለይቶ ወደ ገዳሙ እየሮጠ መጥቶ ይቆማል መነኮሳቱም ይዘው ጭነው ወደፈለጉት ቦታ ይወስዱታል ።

ጥጆች ደግሞ የእናቶቻቸውን ጡት ሲጠቡ አምሽተው ወደበረታቸው እንዲገቡ ጠባቂዎቻቸው አጉዶ አጉዶ እያሉ ሲጠሯቸው ከእናታቸው ጡት መጥባትን ትተው ወደየበረታቸው ይገባሉ አጉዶ ማለትም ጥጆች ። ወደየበረታችሁ ግቡ ማለት ነው ። እንስት እንስሶች በራሳቸው ሥርዓት ከግዝት በር አልፈው አይገቡም ። የላሞች ወተት ታልቦ ይናጥና ቅቤው ለልደትና ለትንሣኤ የጾም መግደፊያ ይሆናል እንጂ አይሸጥም አሬራው (አጓቱ) ግን ይደፋል እንጂ አይጠጣም ።

ለመነኮሳቱ ምግብ የሚሆነው እህል የሚፈጨው በመነኮሳቱ እጅ ነው በመኪና ወፍጮ ከገዳሙ ውጭ የተፈጨ እህል የገዳሙ መነኮሳት እንዲመገቡ አይፈቀድላቸውም ከውጭ ወደ ገዳሙ የሚገቡት ጥሬ እህል ልብስ ዕቃ መጻሕፍት ንዋየ ቅድሳት ወዘተ ናቸው ።

የገዳሙ መነኮሳት ሥራ ፈትተው አይቀመጡም ለመከራታ የሚፈጩ እህልን ይፈጫሉ የሚያቦኩ ያቦካሉ የሚጋግሩ ይጋግራሉ ንፍሮ የሚያነፍሩ ያነፍራሉ ወጥ የሚሠሩ ወጥ ይሠራሉ ሥራ ለመሥራት የማይችሉ ደካሞች አቡነ ዘበሰማያትና ዳዊት ሲደግሙ ይውላሉ ። በቤተ ክርስቲያኑ ሰዓታትና ምህላ ጸሎተ ዕጣን ዘወትር አይታጐልም ይደረሳል ቅዳሴ ግን ለልደትና ትንሣኤ ለሐምሌ ሥላሴና ለነሐሴ ኪዳነ ምሕረት ለቁስቋም ለጻድቁ አቡነ ዓምደ ሥላሴ ዕረፍት ብቻ ይቀደሳል እንጂ ዘወትር አይቀደስም ።

ከበሮ በጭራሽ አይመታም ፤ ለእያንዳንዱ መነኩሴ ለቀሚስና ለጋቢ ተብሎ በዓመት አንድ ጊዜ የአቡጀዲ ልብስ በወይባ ተነክሮ ይታደላል አዲስ ገቢ መነኩሴና መናኝ በገዳሙ ለመኖር የጠየቀ እንደሆነ፡ የወባ በሽታ የኮርትም በሽታ ስላለ አትችልም በእጅህ ፈጭተህ እርሻ አርሰህ አጭደህ ላም አልበህ እንስሳት ጠብቀህ ዘወትር በጸሎት ተግተህ መኖር አይሆንልህም ተብሎ ይነገረዋል።

www.ethiopianorthodox.org

አዲስ ገቢው ሁሉንም እችላ ለሁ ያለ እንደሆነ ሃይማኖቱ ኦርቶ ዶክስ ተዋሕዶ መሆኑ ተጠይቆ ሥርዓተ አበው መጽሐፍ ተነበ ለት ከተስማማ የያዘውን ዕቃና ገንዘብ ምላጭና መርፌ ሳይቀር ለዕቃ ቤቱ አስረክቦ አስፈላጊ የሆኑ ነገሮች ብቻ ተፈቅደውለት በገዳሙ ፴ ቀን ያለ ሥራ እየተረዳ ይሰነብታል ከዚያ በኋላ ለሥራ ይመደባል ።

በማኅበረ ሥላሴ ገዳም በአንድ ዓመት ውስጥ ከፍተኛ በዓል የሚ ከበረው ፭ኛ የጻድቁ አባ ዓምደ ሥላሴ የዕረፍት ዕለት የካቲት ፳፯ ቀን ነው በዚህ ዕለት ታቦቱ ወደ ታች ቆላው ወርዶ ከግዝት በር ውጭ በድንኳን አድሮ በዓሉ በደ መቀ ሁኔታ ይከበራል ግብገ ውም ከግዝት በር ውጭ ስለሆነ ብዙ ሠንጋ ታርዶ የማር ብርዝ ተበርዞ ብዙ መኮሬታ ተጋግሮ ነው በዓሉ እሁድና ቅዳሜ የሆነ እንደሆነ ዓርብ ታቦቱ ወርዶ በድ ንኳን ስለ ክብረ ሰንበት ፫ ቀን እየተቀደሰበት ይውልና ያድ ራል። ፪ኛ የሐምሌ ሥላሴ በዓሉ በደንብ ተከብሮ ይውላል እንግ ዳም ይስተናገዳል ሥጋ ግን ከገ ዳሙ ውስጥ አይበላም ከመነኮሳት መካከል የጾና ሕማም የታመመ ሰው ካለ ገንዘብ ተሰጥቶት ወደሐ ኪም ሄዶ እንዲታከም ይፈቀድለ ታል ።

ገዳሙ ጥሬ ገንዘብ ማግኘት የሚችለው በገዳሙ ካሉት የቀን ድና የጋማ ከብቶች መካከል የተ ወሰኑ ከብቶችን ወደገቢያ አው ጥቶ በመሸጥ ነው እንደተነገረው ከገዳሙ ግቢ ሥጋና ጠላ ጠጅ አረቂ አይበላም አይጠጣም የገ ዳሙ የምርት ገቢዎች ጤፍ ማሽላ ዳጉሣ ሰሊጥ ኑግ ቅቤ ማር ወዘተ ናቸው ጨው ብቻ ከገቢያ ይገዛል ሌላው ሁሉ በገዳሙ ሞልቷል ።

በገዳሙ ለመናንያን ምግብ እን ዲሆን የተቦካው ቡሆ ተከድኖ አያድርም የሚያድረው ክፍቱን ነው፡ የተከደነ እንደሆነ ተበላሽቶ ይሸትና ከጥቅም ውጭ ይሆናል መነኮሳቱን የሚያጠቋቸው በሽታ ዎች ኮርትምና ወባ (ንዳድ) ናቸው ለመናንያኑ መኖሪያ ብዙ ቤቶች አሉ ።

ከመነኮሳቱ መካከል ሥርዓተ አበውን ሲተላለፍ የተገኘ መነ ኩሴ እስከ ሦስት ጊዜያት ይመከ ራል የማይመለስ ከሆነ እስከ ሰባት ቀን ከግንድ ጋር ታሥሮ ይሰነብታል ሥርዓተ አበውን የሚተላለፍ መናኝ የሚቀጣባ ቸው የተለያዩ የቅጣት ዓይነቶች አሉ ።

ሀ. የዕረፍት ጊዜ አይፈቀድለ ትም

ለ. ፈረቃ አያገኝም

ሐ. ብዙ ሥራ እንዲሠራ ይደረ ጋል

መ. ታሥሮ አንድ ሱባኤ ሁለት ሱባኤ ሦስት ሱባኤ ይሰነብታል ። ይህ ሁሉ ቅጣት የሚደረገው መነ ኩሴው ከጥፋቱ እንዲታረምና ለነ ፍሱም ድኅነትን እንዲያገኝ ነው።

የገዳሙ መነኮሳት ሥራ ፈት ተው ተራ ነገር የሆነ ጨዋታ የሚጫወቱበት ጊዜና ሰዓት የላቸ ውም የሃይማኖት የምግባር ትምህ ርት የሚሰጥበት ምድብ ሰዓት አለ፡ እንዲሁም የቅዱሳት መጻሕ ፍት ትርጓሜ የሚሰማበት ሰዓትና ጊዜም የተወሰነነው የመነኮሳቱ ብዛት በቀድሞ ጊዜ ከ፫ሺ ከሦስት ሺህ በላይ ነበር ። ዛሬ ግን ከሁለት መቶ አይበልጥም መነኮሳቱ እየቀ ነሡ የሄዱበት ምክንያት ኮርትም የሚባል በሽታና ወባ በብዛት እየ ተሰራጩ መነኮሳቱን ስለሚገድሏ ቸው ነው ።

በዚህ ገዳም በብሕትውና ዘግ ተው በጾም በጸሎት ተወስነው በቅተው ቅዱሳን ሆነው ያረፉት አባቶች ከ፸ በላይ ናቸው ይባላል አሁንም በቅዱሳን አባቶች መቃ ብር ላይ ልዩ ልዩ ተአምራት ሲፈጸሙ ይታያሉ ።

በማኅበረ ሥላሴ ገዳም በየወሩ የሥላሴ ዕለት በቤተ ክርስቲያኑ ላይ ቀስተ ደመና ተተክሎ ይታ ያል ዘወትር ከ፲፩ ሰዓት ጀምሮ ገድለ ቅዱሳን ይነበባል።

እንግዲህ የማኅበረ ሥላሴ ገዳም ታሪክ በአጭሩ እንደገለጽ ነው ብዙ ጠቃሚ ነገሮች እንዳሉ በት የተረጋገጠ ነው በሀገራችን የሚገኙትን ገዳማት ታሪካቸውን ማንበብ ብቻ ሳይሆን ሄዶም መጎ ብኘት አስፈላጊ ነውና የምትችሉ ሄዳችሁ በዓይናችሁ እያያችሁ ብትጐበኙ የመንፈስ ርካታን ለማ ግኘት ትችላላችሁ ብለን እናምና ለን ።

የዜናው አቅራቢ አባ ገብረ መስቀል ተስፋዬ ዘገነተ ማርያም

ኢ.ኦ.ተ.ቤ.ክ

የስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ ፡

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ ፡

የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ጸዋትወ ዜማዎችንና ቅዳሴዎችን ፡ መንፈሳዊ ዘመናዊ መዝሙሮችን ፡ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየተከታተለ በቴፕ እየቀረጸ ለቤተ ክርስቲያኒቱ ቋሚ ቅርስ ያስቀምጣል ። ይህንኑ ለሚፈልጉ ግለ ሰቦችም ሆኑ ድርጅቶች የካሴት ክር ላቀረቡ ያገልግሎት ሁለት ብር ብቻ ላላቀረቡ ግን ስምንት ብር በማስከፈል ይሰጣል ።
ለዚሁ ጥያቄ ቢኖርዎ ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይቻላል ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
የስብከተ ወንጌልና ሐዋሪያዊ ተልዕኮ መምሪያ
የካሴት ሐዋርያ አገልግሎት ፡

የስልክ ቁ.
የመልእክት ሣ.ቁ. 3137
አዲስ አበባ ፡

www.ethiopianorthodox.org